

obzornik

glasilo delovne organizacije

Naše gospodarjenje malce nad pričakovanji

KAKO SMO GOSPODARILI LETOS IN NALOGE V PRIHODNJEM LETU

Ob koncu vsakega leta skušamo razčleniti rezultate našega dela in ugotoviti značilnosti in pogoje za gospodarjenje. Ob zunanjih pogojih za gospodarjenje skušamo oceniti naše delo, naše gospodarjenje.

POGLAVITNE ZNAČILNOSTI LETA

Ob takšnih ocenah lahko ugotovimo več značilnosti, ki so nas spremljale v tem letu.

V družbeno političnem pogledu je to prvo leto, ko ni med nami več našega dragega predsednika Tita. Ta izguba je močno prizadela vse naše narode in narodnosti. Prav je, da se ga čimvečkrat spomnimo, ne samo kot voditelja, ampak predvsem kot učitelja, ki je navdihoval nas in bo navdihoval prihodnje generacije.

V družbeno ekonomskem pogledu je bilo letošnje leto — leto stabilizacije, povečanih naporov za čim večji izvoz, zavestnega zmanjševanja življenjske ravni vseh zaposlenih. Zavestno smo se odločili, da bomo zmanjšali vse vrste porabe, poleg osebne tudi skupne in splošne ter za zmanjševanje vseh vrst naložb.

Se po nečem je značilno letošnje leto. To je zadnje leto sedanjega srednjeročnega (petletnega) obdobja. V tem letu smo morali pregledati, kaj smo vse naredili od tistega, kar smo pred petimi leti načrtovali. In ne samo to; pripraviti smo morali tudi programe za naslednje srednjeročno planško obdobje. Skratka, nalog ni manjkalo.

NAŠE GOSPODARJENJE

Ob pregledu in seštevkih našega dela in poslovanja ne bi uporabljal številčnih podatkov,

ker so le-ti predmet stalne obravnave in spremljanja bodisi v našem časopisu bodisi na samoupravnih organih in zborih delavcev.

Velja ugotovitev, da so rezultati veliko ugodnejši kot smo jih načrtovali. To se nanaša na vse kazalce gospodarjenja. Posebej moram poudariti, da smo uspeli znižati zaloge za znatno več kot smo načrtovali. Od tod tudi boljši rezultati.

Pojasniti je treba, da je bil v zalogah iz lanskega leta tudi del dohodka. Torej smo z odprodajo zalog pridobili tudi ta dohodek. Naj vas spomnim, da je bilo pred letom dni stanje obrnjeno. Zaradi zamenjave proizvodnih programov smo imeli tudi manjšo prodajo, s

tem pa večje zaloge in manjši dohodek.

K zmanjšanju zalog je poleg velikega povpraševanja na domačem trgu v drugem polletju precej prispeval večji izvoz, saj se je povpraševanje po naših izdelkih po devalvaciji dinarja nekoliko okrepilo skoraj na vseh tujih trgih.

Kakorkoli so rezultati gospodarjenja ugodni, jih ne bi smeli sprejemati nekritično, saj bi nas to lahko uspavalo. Poudariti moram, da bi morali biti ti rezultati še ugodnejši, saj vse temeljne organizacije letos niso izpolnile zastavljenih nalog. Posebej izrazito zaostaja proizvodnja za planom v naši največji temeljni organizaciji — Pohištvu, tovarni pohištva Cerknica. Potrebne bodo temeljite analize, zakaj takšno zaostajanje, da bi lahko odpravili pomanjkljivosti in povečali produktivnost tako kot v ostalih temeljnih organizacijah.

Družina Brestovih temeljnih organizacij je bogatejša za še enega člana. Letos smo dokon-

čali in tudi pričeli z rednim obratovanjem v novi tovarni ognjeodpornih plošč — Mineralki. V letu poskusnega obratovanja bo sicer prispevek nove temeljne organizacije k skupnemu rezultatu bolj skromen. Vsekakor pa moramo računati, da se bo njen delež povečal in da bo že v prihodnjem letu predstavljala dokajšnjo osvežitev Brestovih proizvodnih programov.

KAJ NAJ PRIČAKUJEMO V PRIHODNJE?

Kaj lahko pričakujemo v prihodnjem letu in katere naloge so najbolj izpostavljene?

Vsekakor moramo računati, da se bo bitka za stabilizacijo nadaljevala. Zato si moramo prizadevati za čim znatnejši prispevek k večjim izvoznim obveznostim slovenskega gospodarstva.

Tako smo tudi zastavili naš letni proizvodni in gospodarski načrt, temu primerna bo tudi naša poslovna politika. Na področju tujih tržišč je v tem času večje povpraševanje po naših izdelkih kot pred letom dni, zato tudi načrtujemo kar

(Konec na 2. strani)

Za lažje razumevanje nekaj glavnih številčk:

	1979	Ocena 1980	Indeks
— celotni prihodek	1.421.641	2.206.767	155
— dohodek	484.279	692.425	143
— amortizacija	66.573	121.752	183
— čisti OD na zaposlenega (v din)	6.053	7.606	126
— proizvodnja	1.254.791	1.539.143	123

Srečno 1981!

Tako. Pa smo spet na pragu novega leta, ko se vsi nekako podzavestno zamislimo v preteklost; kaj je prinesla v čustveni in miselni svet naše osebnosti, pa v družbeno okolje, ki se nas sleherni dan dotika s svojimi utripi. Z vznemirjenimi pričakovanji dihamo v prihodnost; kako jo bomo ustvarjali v sebi in med soljudmi...

Ob izteku tega leta prvič v svobodni Jugoslaviji ne bomo poslušali novoletne poslanice, vedno z ljubeznijo pričakovanih besed, našega dragega TITA. Tudi sicer leto ni bilo lahko, saj je zahtevalo dosti trdega dela in samoodrekanj, iskanja najrazličnejših poti za utrjevanje našega gospodarstva in družbenih odnosov.

Kako smo previharili in pregospodarili to leto na Brestu, temu je posvečena naša novoletna številka. Poskusili smo pripraviti kolikor mogoče izčrpno oceno dogajanj, uspehov in težav v preteklem letu, pa tudi opozoriti na naloge, ki nas čakajo v prihodnje. Upamo, da nam je s pomočjo naših številčnih sodelavcev to tudi vsaj malce uspelo.

In prav našim sodelavcem naj ob tej priložnosti posebej velja iskrena zahvala in želja, da bi tudi naprej tvorno sodelovali in v glasilu ubirali korak z življenjskim utripom našega kolektiva.

Najbrž pričakujete tudi posebno novoletno prilogo. Res smo jo pripravili, čeprav v precejšnjih porodnih mukah. To pot smo jo imenovali OBUDNIK, da bi z njo na svojstven način obudili spomine na preteklo leto, pa morda slučajno obudili tudi kakšno mrtvilo. Če je kritična in zabavna, pa v teh dokaj resnih časih presodite sami; mi takšnega mnenja ne bi vsiljevali.

V imenu našega uredniškega odbora želim vsem Brestovcem in ostalim občanom srečno, predvsem pa uspešno novo leto!

Urednik

LETOŠNJE »VROČE« TEME • LETOŠNJE »VROČE« TEME • LETOŠNJE »VROČE« TEME • LETOŠNJE »VROČE« TEME

Odločili smo se, naj bi novoletna številka tudi tokrat predstavlja kar se da celovit letošnji obračun našega letošnjega gospodarjenja in dela — še posebej tudi na posameznih delovnih področjih, pomembnih za vse Brestovce.

Zato smo odbrali tista področja, ki so ključna za naše poslovanje in oblikovanje samoupravnih odnosov, področja, o katerih je med delavci letos najpogosteje tekla beseda in bo najbrž tudi prihodnje leto.

FINANČNO POSLOVANJE

Težave z likvidnostjo

Ob zaključku poslovnega leta je že navada, da delamo obračune ali bilance o preteklem obdobju, z vsemi mogočimi statističnimi primerjavami in ocenami ter napovedmi za prihodnje leto.

Za leto 1980 so te ocene in primerjave s prejšnjimi leti težje, ker je to leto resnično težko primerljivo zaradi vrste pomembnih dogodkov, ki so odločilno vplivali na poslovanje in njegove rezultate.

Naj jih nekaj najvažnejših naštejemo: energetska kriza, porast življenjskih stroškov prek vseh dogovorjenih meja in s tem zaostajanje realnih osebnih dohodkov, kreditno monetarne spremembe in ukrepi ter s tem v zvezi tudi močno omejevanje potrošnje na vseh ravneh. Posebno ti ukrepi so prispevali, da je prišlo na finančnem področju do velikih premikov, kar za deva gospodarjenje s sredstvi. V nekem smislu lahko govorimo tudi o določenem spoznanju, da so obratna sredstva in vlaganja v obratna sredstva tišji element v procesu reprodukcije, ki odločilno vplivajo na proizvodnjo in menjavo dela.

Vsi ti dogodki preteklega poslovnega leta Bresta seveda niso obšli, temveč smo se srečali z njimi s posebno ostrino. K temu je prav gotovo prispevala tudi gospodarska recesija v svetu, ki nas je prizadela zaradi naše izvozne usmerjenosti.

Pri analiziranju vseh letošnjih dogodkov ne moremo mimo dejstva, da smo imeli v tem letu dve različni obdobji. V prvih osmih mesecih beležimo izredno majhno povpraševanje po pohištvenih izdelkih, medtem ko v preostalih mesecih tega leta beležimo izredno in nenormalno povpraševanje po naših izdelkih. Ta dogajanja so imela za posledico v prvem obdobju velik porast zaloga gotovih izdelkov in s tem vezavo obratnih sredstev v zalogah, v drugem obdobju pa še dodatne zahteve trgovskih hiš za potrošniško kreditiranje pospešene prodaje izdelkov. Kreditiranje prodaje je doseglo že takšne razsežnosti, da se je ena oblika vezave sredstev spremenila v drugo.

Posledica takega stanja se zato z vso ostrino odražajo na prostih denarnih sredstvih in s tem na naši likvidni-plačilni sposobnosti. Zaradi slabe plačilne sposobnosti letos nismo mogli odplačevati anuitet za najete kredite za osnovna in obratna sredstva, niti nismo mogli poravnati obveznosti po samoupravnih dogovorih sprejetih na ravni občine (krajevne skupnosti, izgradnja šolskih objektov in podobno).

Vsekakor moramo ob pregledovanju dogodkov preteklega leta še posebej opozoriti, da smo ob vseh težavah, s katerimi smo se srečevali, naleteli na razumevanje pri naši poslovni banki, to je Gospodarski banki Ljubljana, pa tudi pri vseh interesnih skupnostih, s katerimi imamo sklenjene sporazume, pa teh obveznosti nismo mogli plačati.

Prav pod težo znanih bremen, ki se prenašajo tudi v naslednje leto, so napovedi na področju gospodarjenja s sredstvi in pri obvladovanju finančnih tokov še naprej črnogledne. Za takšne napovedi je več razlogov. Gospodarska stabilizacija, sredi katere smo, bo še naprej omejevala skupno in splošno potroš-

ENOTNI SISTEM NAGRAJEVANJA

Še dosti usklajevanja

Zakon o združenem delu daje v svojih določilih posebej pomembno mesto uresničevanju načela delitve po delu in po rezultatih dela. Zato tudi sindikati posvečajo v zadnjem času temu vprašanju veliko pozornosti, saj naj bi bili ravno sindikati tista sila, ki bi s svojo dejavnostjo veliko pripomogla k

njo, s kreditno monetarno politiko pa se bo omejevala finalna potrošnja in obseg investicijske potrošnje, ki bo imel sicer selektiven pristop glede na pospeševanje izvoza in prestrukturiranja proizvodnih kapacitet.

Novo srednjeročno obdobje, v katerega vstopamo v letu 1981, naj bi bilo torej za Brest tudi leto vlaganj v obratna sredstva leto največjih naporov v obvladovanju blagovnih in denarnih tokov ter s tem najracionalnejše vezave obratnih sredstev v zalogah gotovih izdelkov, zalogah repromaterialov in surovin ter nedovršene proizvodnje. Obratna sredstva, vložena v čezmernih zalogah, predstavljajo zamrznjena sredstva, katerih vrednost je še vedno vprašljiva ali bolj preprosto povedano, blago v skladiščih še ni denar. Vsem delavcem Bresta in bralcem Obzornika želim srečno in uspešno leto 1981!

T. Zigmund

sistema ter določijo čas in način prehoda.

V zadnjem času pa se je aktivnost za razrešitev vprašanj v zvezi z nagrajevanjem ponovno povečala. Delavski sveti temeljnih organizacij in Skupnih dejavnosti so imenovali vsak po enega člana, ki sestavljajo strokovno komisijo, katere naloga

je prilagoditi sistem vrednotenja dela tako, da bi bil sprejemljiv za naše razmere. Prav tako naj bi komisija postavila realne roke za razrešitev vprašanj nagrajevanja, katere naj bi spoštovali z večjo mero odgovornosti kot do sedaj.

M. Petan

NABAVA

Velike težave s cenami

Leto, ki mineva, se je z vsemi svojimi značilnostmi poslovanja na nabavnem področju predstavilo kot primer nestabilizacijskega ravnanja. Izjema je bil samo uvoz.

Na domačem trgu je primanjkovalo vseh vrst surovin in reprodukcijskega materiala. Povpraševanje je preraslo ponudbo in to je bil eden izmed vzrokov, da so cene vsak dan naraščale v visokih odstotkih.

Primeri, ki ju omenjamo, seveda nista osamljena. Cene furnirja, ki ga največ uporabljamo, je porasla za 12 dinarjev na 28 dinarjev za kvadratni meter. Najnovejši cenik za enak furnir pa določa ceno 36 dinarjev za kvadratni meter. Cena lepila se je povišala s 5,54 dinarjev na 12 dinarjev za kilogram. Poleg tega moramo ureo, eno izmed osnovnih surovin pri proizvodnji lepila, nabavljati sami, tudi iz uvoza. Nepredvideno smo morali v ta namen potrošiti nad 5 milijonov deviznih sredstev.

Mnogim zahtevam po spremenjanju cen ali drugih nabavnih pogojev se ni bilo mogoče zoperstaviti, saj je za njimi stal edini proizvajalec oziroma dobavitelj, ali pa s samoupravnim sporazumom povezani proizvajalci oziroma dobavitelji. Porabnikom oziroma kupcem je ostala izbira med pristankom na zahtevane pogoje, ali pa ostati brez nekaterih surovin oziroma reprodukcijskih materialov. V tako neenakem položaju partnerjev pa o dohodkovnih odnosih ni bilo mogoče niti razpravljati, kaj šele jih začeti uresničevati.

Med največjimi težavami je bilo sedaj že kar pozabljeno likvidnostno stanje. Med mnogimi pomembnimi negativnimi posledicami je nelikvidnost izstopala skozi ekonomski rezultat. Dohodek nam je zmanjševala in ga še zmanjšuje za obresti kreditov, devalvacijo, drseči tečaj dinarja in razliko med nakupnim in prodajnim tečajem tujih valut. Slednje tri negativne posledice nelikvidnosti se v celoti kažejo samo pri zunanjetrgovinski dejavnosti, zlasti pri uvozu.

Med večjimi težavami pri nabavljanju so bili pogosto spreminjajoči se predpisi, ki urejajo uvoz. Samo odstotek razpoložljive pravice za ustvarjenimi de-

vizami se je spremenil štirikrat: s 100 odstotkov na 95,80, 35 in 61 odstotkov. Ob vsaki spremembi odstotka razpoložljive pravice z deviznimi prilivi in ob prehodu posameznega kvartala v drugo tromesečje ni bilo mogoče dalj časa, tudi en mesec, prijaviti nobenega uvoza pri Narodni banki. Pogoji za neredno preskrbo so bili torej dani v vsakem trenutku.

Leto 1981 bo prvo leto naslednjega srednjeročnega obdobja, ki mu pravimo obdobje stabilizacije. Ukrepi, ki naj bi utrdili naše gospodarstvo, bodo z vso težo in odločnostjo vplivali na gospodarjenje tu v naši delovni organizaciji. Pričakujemo, da bo uvoz še naprej ostal oviran z različnimi administrativnimi ukrepi. Izboljšanje plačilne bilance Jugoslavije je pač ena izmed osnovnih nalog v srednjeročnem obdobju 1981—1985.

Izvoz se bo povečal, torej lahko računamo na dovolj deviznih sredstev za uvoz potrebne opreme, reprodukcijskih materialov in rezervnih delov. Založenost domačega trga z materiali, ki niso toliko odvisni od uvoza, se bo izboljšala, kar naj bi stabiliziralo tudi cene in izboljšalo preskrbo. Likvidnostna situacija pa bo odraz težjih pogojev prodaje na domačem trgu.

Ocenjenim posledicam stabilizacijske dobe bo morala biti prilagojena organizacija in delo službe in posameznikov, da bodo rezultati taki kot smo si jih zastavili v temeljih plana za leto 1981 in v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Osnovne naloge za nabavno službo bodo vsekakor redna preskrba, najugodnejše zaloge, dolgoročneje rešitve v iskanju virov preskrbe, kar najbolj ugodni nabavni in plačilni pogoji ter vestno ravnanje z zaupanimi sredstvi.

J. Kovačič

Naše gospodarjenje ...

(Nadaljevanje s 1. strani)
za 50 odstotkov večji izvoz. Izračuni sicer nakazujejo, da izvozni programi v gospodarskem smislu prinašajo celo manj kot pred devalvacijo, pri čemer pa je treba poudariti, da je bil ugodni učinek devalvacije na naš izvoz precej kratkotrajen.

Posebej bo potrebno izpostaviti kvalitetne kazalce gospodarjenja: večjo produktivnost, varčevanje na vseh področjih, boljše izrabo delovnega časa, boljše organizacijo proizvodnje in drugo. Poleg večjih izvoznih obveznosti, ki nastopijo takoj z novim letom in podaljšanim rokom dobave za domači trg, vsaj v prvem polletju ne pričakujemo večjih težav pri prodaji naših izdelkov. Zanimariti pa seveda ne smemo problematike potrošniških kreditov, kajti z rastjo cen bo primanjkljaj še večji. Izdvajanje lastnih sredstev za potrošniške kredite pa pomeni zmanjšano možnost za vlaganja v osnovna

sredstva in v modernizacijo sedanjih kapacitet.

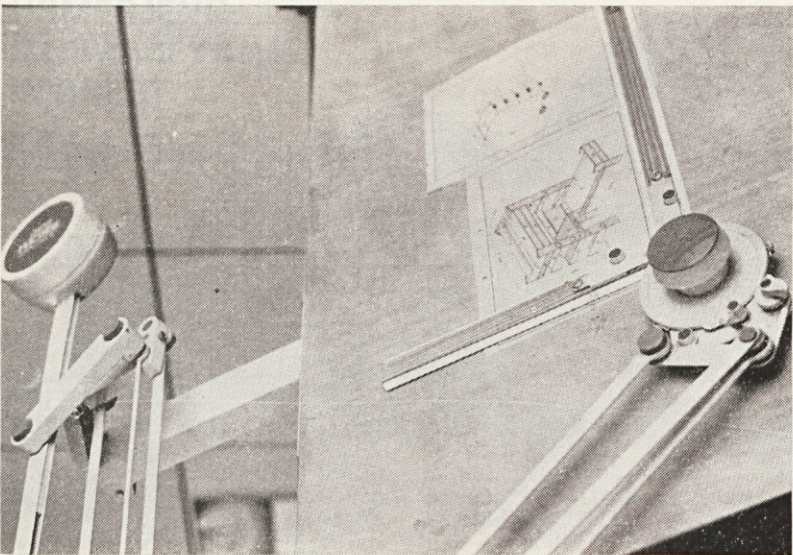
Poglabljanje družbeno ekonomskih samoupravnih odnosov znotraj delovne organizacije in navzven ostanejo tudi v prihodnjem letu rdeča nit Brestovega razvoja. Tudi odpravljanje pomanjkljivosti v nagrajevanju po delu znotraj Bresta bo ena izmed pomembnejših nalog v naslednjem letu.

Poudariti pa velja že večkrat ugotovljeno, da je dosedanja tridesetletni razvoj samoupravljanja najboljše zagotovitev, da bodo zastavljene naloge tudi v celoti opravljene.

Kmalu po novem letu odhajam na novo delovno dolžnost, zato naj izrabim to priložnost, da se vam sodelavcem in članom Brestovih delovnih kolektivov iskreno zahvalim za dolgoletno tovariško in delovno sodelovanje.

Obenem želim vsem članom Brestovih kolektivov srečno in uspehov polno novo leto 1981!
ing. Jože Strle

RAZVOJNO DELO

Uresničevanje načrtov

Za obdobje enega samega leta je razvojno delo objektivno težko oceniti. Težko za tiste, ki pri razvoju delajo, še manj objektivna pa je lahko ocena drugih, ki uspešnost ali neuspešnost našega dela gledajo predvsem po novih objektih in novih strojih.

Vendar lahko ocenjujemo, da je bilo leto 1980 za Brestov razvoj uspešno, saj je bila dokončana precejšnja naložba za proizvodnjo ognjeodpornih plošč. Opravljenih je bilo tudi precej drugih del v zvezi z zastavljenimi razvojnimi cilji v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

V zadnjem letu srednjeročnega obdobja, ki se izteka, si je razvojna služba prizadevala, poiskati najboljše prihodnje razvojne usmeritve. V tem okviru so bile izdelane tehnološke študije za koncept centralnega sušenja in decimiranja lesa.

Kot ideja je bil opredeljen tudi razvojni program za proizvodnjo opažnih plošč. Zanj so izdelani tehnološki načrt, materialne bilance ter predračun stroškov.

Dogovorjena je bila nadaljnja finalizacija ognjeodpornih plošč. Na tem področju pripravljamo študije ustrezne tehnologije za oplemenitenje z obrezom in razrezom oplemenitenih plošč, pa tudi za konstrukcijske rešitve prihodnjih »sendvič« elementov, izdelanih iz NEGOR plošč. Usmerili smo se tudi v izdelavo načrtov za nekaj lesno obdelovalnih strojev in naprav v sklopu prizadevanj za razvoj strojegradnje na Brestu.

Obdelali smo izhodišča in izdelali bilance energetskih virov za razreševanje energetskih težav, ki se pojavljajo v posameznih temeljnih organizacijah in jih bo potrebno razreševati v sklopu ostalih srednjeročnih razvojnih ciljev. Razčistili smo koncept za modernizacijo naše Masive, ki je opredeljen kot prvi razvojni cilj.

Predračunsko smo ovrednotili na trenutne cene vse dosežane razvojne programe. To je pokazalo, da so naše želje in potrebe občutno prevelike v primerjavi z možnostmi. Opravljeni so bili tudi nekateri organizacijski in kadrovske premiki. Letos smo postavili zametke prihodnjemu konstrukcijskemu oddelku za razvoj strojegradnje. Krepitev razvojnega dela pa je opredeljena tudi v temeljnih planov kot pomembna stvar za naš prihodnji razvoj.

S temi deli smo ustvarili osnove za kasnejšo fazo, ki bo zajemala predvsem izdelavo investicijskih elaboratov za najnujnejše naložbe. V njih bomo lahko resnično ocenili tudi ekonomsko učinkovitost posameznih programov. Precej optimistično gledano bi morda proti koncu prihodnjega leta le začeli že z nekaterimi neposrednimi pripravljalnimi deli pri uresničevanju posameznih naložb. Vse kakor pa bomo morali v skladu z dogovorjeno svobodno menjavo okrečiti kadrovske delo pri projektiranju strojev, pa tudi na področju tehnologije za predelavo lesa.

Mislím, da pot za uresničitev naših razvojnih zamisli ne bo lahka. Investicijski programi bodo morali odgovoriti na vrsto vprašanj. Merila za prednostno izbiro za posamezne naložbe so dokaj zahtevna, predvsem, kar zadeva učinkovitost vloženih sredstev. Skratka, filtrov, skozi katere bodo morali investicijski zahtevki, bo več in še gostejši bodo. Zato je kvalitetno in vsestransko poglobljeno delo pri posameznih projektih zelo pomembno.

Naj ob tej priložnosti želim vsem članom naše delovne organizacije srečno in zadovoljno leto 1981!

D. Mazij

PRIZADEVANJA ZA IZVOZ

Visoko zastavljeni cilji

Prva in osnovna ugotovitev je, da plan izvoza letos ne bo dosežen, navkljub vsem, še dodatnim prizadevanjem, da bi čim več izvozili. Razlogov za to je več in jih poskušajmo na kratko pojasniti.

Menimo, da je bilo glede na situacijo v svetu, kakršna je bila oktobra — novembra 1978, ko smo oblikovali plan za leto 1979, postavljanje plana v višini 12,7 milijonov dolarjev izvoza nerealno. Ne gre prezreti, da so Združene države Amerike, ki so slej ko prej naš najpomembnejši zunanji poslovni partner, krepko zabredle v recesijo, ki ni obetala nič dobrega. Za to leto smo izgubili pomembnega kupca, drugi pa so naročali manj pohištva kot pa smo prvotno načrtovali. Tako je TOZD Pohištvo dobila manj naročil za izvoz v Ameriko, medtem ko so za stolarno TOZD Žagalnica popolnoma izostala.

Svoj optimizem pri oblikovanju plana smo gradili tudi na pričakovanjih, da bo večji izvoz našega standardnega pohištva v države SEV. Le-ta je potem izostal, delno zaradi cen, delno zaradi neustreznih modelov, nekako pa smo ga nadomestili z izvozom naročilniškega programa v Vzhodno Nemčijo.

Leto 1978 je bilo zelo uspešno za prodajo našega pohištva v Libijo. Morda nas je ta uspeh, ki je bilo pravzaprav enkratno naročilo, v toliki meri navdal s pretiranim optimizmom, da smo pod vtisom tega pretirano načrtovali tudi za leto 1979, zlasti za TOZD Pohištvo. Naročil seveda potem ni bilo.

Poudariti velja, da je realno planiranje dva do tri mesece pred iztekom leta skoraj nemogoče, zato prihaja do ugibanj in so tako zgrajeni plani bolj skupke naših želja kot pa realnega stanja na tržišču. Tako je bil zlasti plan za TOZD Pohištvo kot najpomembnejšega izvoznika končnih izdelkov pretirano visok, da bi ga mogli doseči, medtem ko so bili plani ostalih temeljnih organizacij sicer realni, pa zaradi naštetih razlogov mestoma tudi nedosegljivi.

Do motenj v izvozu je prihajalo tudi na področju polfinalnih proizvodov (žagan les, iverne plošče). Medtem, ko je izvoz žaganega lesa v prvem letošnjem polletju potekal normalno, pa je v drugem polletju izpod pričakovanj. Vzrok je iskati v cenah in okrepljeni konkurenci drugih ponudnikov (Avstrija, Čile, Kanada) v arabske dežele, kamor je pretežno usmerjen naš izvoz žaganega lesa.

Okvirni plan izvoza za leto 1981 je že izdelan in tako pripravljen za podrobnejšo obdelavo. Ta plan nas obvezuje za 30 odstotno povečanje izvoza v pri-

meri z letošnjim planom oziroma za še večje povečanje v primerjavi s pričakovano realizacijo. Optimizem zanj nam vlijeva predvsem nekoliko konkretniji posli kot letos za končne izdelke, pa tudi večji delež primarne proizvodnje in mineralnih plošč, ki niso bile predmet letošnjega izvoza.

Glede izvoza pohištva moramo poudariti, da bo tudi v prihodnjem letu težišče izvoza po obsegu in tudi finančno na naročilniškem programu. Za tega imamo izdelan dolgoročni program s kontinuiranimi, sukcesivnimi dobavami zlasti na ameriško tržišče, kar je zelo pomembno zaradi pravočasnega načrtovanja in s tem povezane pravočasne nabave ustreznih surovin in reprodukcijskega materiala.

Veliko si prizadevamo, vendar z manj uspeha pri prodaji našega standardnega programa, ker niti po modelu, največkrat pa niti po ceni ne ustreza zunanjemu kupcu. Treba pa je

AVTOMATSKA OBDELAVA PODATKOV

Velika pričakovanja

Če smo v leto 1980 prihajali z dokaj nejasnimi cilji oziroma možnostmi, potem to za leto 1981 prav gotovo ne velja. Seveda pri tem mislimo na nov računalnik, ki bo temelj napredku službe AOP, predvsem pa bi moral biti temelj za splošni napredek informacijskega sistema na Brestu.

Leto, ki mineva, naši službi ni nudilo bistvenega napredka. Bil je polno negotovosti in nejasnosti, zlasti takrat, ko smo zbirali vso mogočo dokumentacijo za prijavo najema novega računalnika.

Končno smo po velikih težavah in zapletih le uspeli. Pri tem moramo vedeti, da sta za tak tip stroja uspeli urediti nabavno dokumentacijo le še dve organizaciji združenega dela v Sloveniji, čeprav je bilo zahtevkov mnogo več.

Obdelave, ki so vtečene v kazalu del avtomatske obdelave podatkov, so več ali manj standardne. Ker zaradi omejenih kapacitet deset let starega računalnika ni bilo mogoče razširiti sedanjega obsega del, smo v preteklem letu poizkušali, da bi bile sedanje obdelave kolikor toliko uspešno obdelane. Mislím, da nam je to v glavnem uspelo.

Zadnji letošnji meseci in nekaj mesecev v letu 1981 so bili

pošteno reči, da v tem trenutku nimamo pohištva v redni proizvodnji, ki bi ga lahko ponudili izbirčnemu zahodnemu tržišču po konkurenčnih cenah.

Splošna prizadevanja po povečanem izvozu, ki naj bi bila trajna strateška naloga našega gospodarstva, niso šla mimo Bresta. Tudi mi se po svojih objektivnih možnostih vključujemo v ta prizadevanja. Vendar pa moramo ostati pri »materiji zemlji«, ko izvoz načrtujemo, tako glede na možnosti prodaje kot na objektivno danost naših iztrošenih tovarn. Pozabiti tudi ne smemo na domači trg, ki smo ga vrsto let oblikovali, pa tudi ne na pomanjkljivo kadrovske zasedbo izvoznega oddelka, ki v sedanjem sestavu ni sposoben uresničiti postavljenih planskih ciljev.

Načrt 16 milijonov dolarjev izvoza je velik kot gora, ki sedaj izgleda nezavzetna, bo pa premagana, če nam bodo šli v prid vsi objektivni dejavniki.

J. Lavrenčič

in bodo meseci intenzivnih priprav pri programiranju, postavitvi novih konceptov, tehnični pripravi in drugih del, potrebnih za nov računalnik. Predvidoma bomo nov računalnik dobili že v prvem četrtletju.

Naj strnemo glavne naloge, ki čakajo avtomatsko obdelavo podatkov v letu 1981, v nekaj točkah:

— reorganizacija službe (odpirajo se nove naloge in dela, ki jih zahteva način dela na novem računalniku);

— prenos zajemanja podatkov na mesto nastajanja;

— večje sodelovanje uporabnikov pri novih ali prenovljenih projektih (pomeni boljše sodelovanje na relaciji AOP — temeljne organizacije — službe na skupnih dejavnostih);

— čimhitrejši prenos obdelav s starega na nov računalnik (predvsem zaradi zmanjšanja finančnih obveznosti);

— samoizobraževanje in izobraževanje drugih;

— postopno vpeljevanje vodenja proizvodnje na Gabru (ki bi se v naslednjih letih razširilo še na druge temeljne organizacije);

— izgraditev obdelave materialnega poslovanja kot prve aplikacije, ki bi bila zasnovana na novem računalniku na nov način.

Torej dela bo mnogo, obračun pa spet ob naslednjem novem letu.

Srečno 1981!

F. Turk ml.

ZADNJA NOVICA

Ze po zaključku redakcije so nam sporočili za Brest zelo prijetno novico: Gospodarska zbornica Jugoslavije, ki vsako leto podeljuje posebna priznanja in nagrade delovnim organizacijam in posameznikom, je podelila Brestovim delavcem dipl. ing. Tonetu Zidarju, dipl. ing. Jožetu Urbasu in ing. Jožetu Strletu posebno nagrado za dosežke na gospodarskem področju v letu 1980.

To lepo priznanje je temeljilo na novi Brestovi delovni zmagi — naši Mineralki, katere tvorci so bili omenjeni so-delavci.

Podelitev nagrad je bila 25. decembra 1980.

Bo dovolj hlodovine — in žaganega lesa?

ORGANIZACIJA IN KADRI

Več pozornosti organizaciji dela

Na področju organizacije je bilo tudi letos narejenega zelo malo ali skoraj nič, tako kot že vrsto let. Z organizacijo se poklicno še vedno nihče ne ukvarja. Zato po naših temeljnih organizacijah in skupnih dejavnostih ne enotno izvajajo organizacijska načela, organizacija posameznih dejavnosti pa se izvaja le delno oziroma gasimo nekatere nujne primere. Zelo počasi vključujemo v poslovanje moderne metode dela in sredstva. Na posameznih področjih imamo preveč informacij, na drugih jih pa ni, ali pa so neustrezne, kasnije, delovni postopki so različni in tako naprej. Takšno stanje moramo v letu 1981 prirediti odpravljati in se usmeriti zlasti v:

- posnetek in študij sedanje organiziranosti temeljnih organizacij služb in oddelkov,
- ocenitev sedanjih delovnih postopkov in opravil,
- analizo informacijskih sistemov,

- izdelavo primerjalne analize o organiziranosti Bresta s podobnimi delovnimi organizacijami,
- izdelava makro in mikro organizacijskih modelov.

Da bi našteje naloge, ki so v bistvu razvojne, pričeli izvajati bo nujno, da kadrovske okrepimo organizacijsko funkcijo. K sodelovanju bomo pritegnili tudi uveljavljene strokovnjake izven delovne organizacije.

Posledice intenzivnega in sistematičnega dela na organizacijskem področju se morajo kazati v bolj intenzivnem zaposlovanju, v boljši izrabi delovnega časa, v bolj enakomerni obremenitvi in v večjem zadovoljstvu zaposlenih.

Organizacija in kadri so v najtesnejši medsebojni soodvisnosti. Pripravljen je predlog, naj bi v enotni organizacijsko-kadrovske službi povezovali obe dejavnosti.

Kadrovske funkcije smo opravljali po veljavnih dogovorih in sporazumih in začrtani kadrovske politiki. Lahko ugotovljamo, da smo se ravnali po sprejetem družbenem dogovoru o kadrovske politiki, čeprav se tudi tu kažejo nekatere slabosti:

- v preveliki zaprtosti temeljnih organizacij pri razporejanju in napredovanju delavcev,

- v anomalijah pri nagrajevanju,

- ekstenzivnem zaposlovanju,
- pri dodeljevanju družbenih stanovanj,
- v preslabem povezovanju z zunanjimi ustanovami,
- slabo poklicno usmerjanje mladine,
- še vedno slaba izobrazbena struktura zaposlenih,
- pomanjkljivo štipendiranje in tako naprej.

Ko prehajamo v novo srednje-ročno obdobje, bomo morali že v letu 1981 pričeti:

- z bolj selektivnim zaposlovanjem in štipendiranjem,
- s temeljitimi pripravami in izvajanjem usmerjenega izobraževanja, zlasti načrtovanja kadrovskih potreb in organizaciji proizvodnega dela z izdelavo ustreznih sistemov za napredovanje in razporejanje delavcev,
- z uveljavitvijo bolj stimulativnega nagrajevanja,

SAMOUpravni ODNOSI

Več enotnega dela!

Lahko bi ocenili, da smo pri oblikovanju samoupravnih odnosov v BRESTU v fazi utrjevanja le-teh. Osnovo za takšno delo pomenijo samoupravne organizacijske oblike, za katere smo se dogovorili na podlagi zdaj že »kar starega« zakona o združenem delu.

Z opravljeno delitvijo dela po temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti Skupnih dejavnosti smo oblikovali jedra za temeljno ugotavljanje interesov oziroma samoupravnih odločitev. S konstituiranjem TOZD MINERALKA se je srednje-ročni načrt za obdobje 1976—1980 tudi na področju samoupravnega organiziranja premaknil v njegov sklepni del.

Povzamemo lahko, da je za nami obdobje določenega prestrukturiranja in temu sleden organizacijskih sprememb; obdobje živahnega, obsežnega in včasih kar zapletenega in naporenega dela.

Opažamo pa, da z rastjo števil članov velike BRESTOVE družine narašča tudi potreba po

- z bolj hitrim in ustrežnejšim reševanjem socialnih vprašanj,
- z boljšim funkcionalnim izobraževanjem,

- z najtesnejšim povezovanjem z osnovnimi šolami in šolami usmerjenega izobraževanja.

- s preoblikovanjem kriterijev za dodeljevanje družbenih stanovanj, pa še kaj.

Nedvomno je osnovni dejavnik naše proizvodnje človek. Vsi, ne samo kadrovske službe, si moramo prizadevati, da bi bili zaposleni kar najbolj zadovoljni, da bi vladali v Brestu kar najboljši medsebojni odnosi in da bi imeli naši delavci dobre delovne pogoje. Če bomo pogumno začeli uresničevati te cilje, prav gotovo še večji uspehi Brestovega kolektiva ne bodo izostali.

J. Otoničar

Pred centralnim skladiščem gotovih izdelkov

predvsem v tem, da moramo mnogo zadev poenostaviti. Zlasti moramo presekat z neplodnim zamotavanjem manj pomembnih vprašanj. Dela vseh strokovnih služb (skupnih in tistih v posameznih temeljnih organizacijah) moramo podvreči dovolj visokemu merilu kakovosti.

Ob tako zastavljenem izhodišču bomo lahko zagovarjali ustreznost organizacijskih in drugih rešitev in dobili skupne

popravke dosedanjih nepravilnosti. Tistim, ki bodo kljub temu preobremenjeni s preveliko količino koristolovstva in zapostavljanja interesov drugih sodelavcev in družbe kot celote, pa bi morali svoje povedati v okviru družbeno-političnih organizacij — zlasti sindikata. Če ne gre drugače, pa tudi na sejah organov, na hodniku in na cesti.

Razdiranje skupnih prizadevanj pomeni škodo in nevarnost za vse nas in za vsakogar posebej. Torej: delati vestno, strokovno in zavzeto je naša dolžnost — dobiti za to ustrezno plačilo in priznanje je naša pravica, usklajevati množino interesov pa je naša sedanja, prihodnja in stalna delovna ter samoupravna družbeno-politična naloga.

Z. Zabukovec

SVOBODNA MENJAVA

Splet različnih nalog

Pri ocenjevanju letošnjega poslovanja ne moremo mimo pogojev, v katerih smo gospodarili: na eni strani ob izredno visokem višanju cen surovin in materiala in na drugi ob zaviranju tega z vrsto administrativnih ukrepov. Vse to je vplivalo na pomanjkanje sredstev za normalno poslovanje, na zaostreno likvidnost, na težjo oskrbo proizvodnje z nekaterimi materiali.

Takšni pogoji za poslovanje so zahtevali od delavcev v skupnih dejavnostih, da v teh nenormalnih razmerah oskrbijo temeljne organizacije s potrebnimi sredstvi, surovinami in materiali. Vrsta ukrepov je bila predlaganih samoupravnim organom, ki so jih tudi sprejeli. Lahko ocenimo, da smo jih tudi izpolnili in s tem dosegli takšne poslovne rezultate kot smo jih.

Letos so se nadaljevali naporu za utrjevanje našega gospodarstva, kar se je odrazilo tudi pri zaposlovanju delavcev v Skupnih dejavnostih, saj nismo povečevali števila delavcev. Omejili smo vrsto stroškov. Osebnih dohodki so se gibali v skladu z družbenim dogovorom. Opravljene so bile naloge za povečanje izvoza in zmanjšanje uvoza.

Na področju načrtovanja so bile opravljene strokovne priprave za obravnavo različnih planskih dokumentov za srednje-ročno obdobje 1981—1985. Usklajevanje med posameznimi nosilci načrtovanja je zahtevalo od strokovnih služb strokovne predloge za osnutke samoupravnih sporazumov. V tem letu se je oblikovala nova temeljna organizacija Mineralka. Še bi lahko našteval dela in na-

loge, ki so bile v glavnem uspešno opravljene na vseh področjih delovanja Skupnih dejavnosti, vendar bodo o teh več pisali odgovorni nosilci posameznih del.

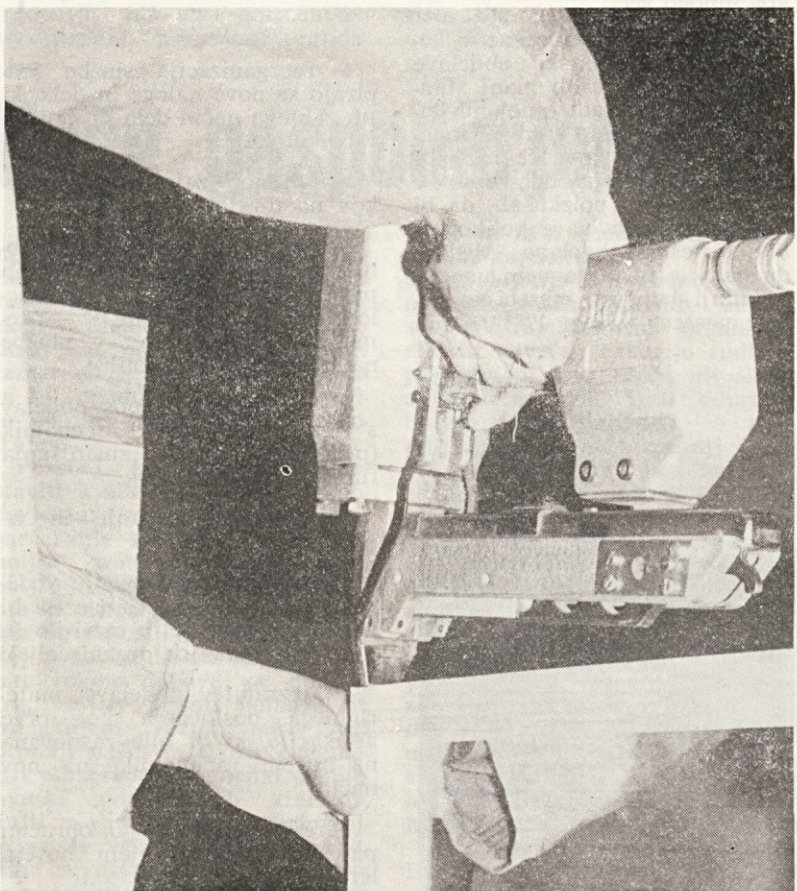
V prihodnjem letu nas čakajo nove naloge, ki izvirajo iz sprejetih temeljev srednje-ročnega plana. Naj poudarim zlasti naslednje:

- strokovne priprave srednje-ročnega načrta,
- izdelava organizacije Bresta po opredeljenem programu,
- reorganizacija informacijskega sistema,
- naloge v zvezi s povečanjem izvoza,
- organizacijska in kadrovska okrepitve razvojne službe,
- naloge v zvezi z usmerjenim izobraževanjem.

Zaostreni pogoji za poslovanje bodo tudi pri opravljanju sprotih nalog zahtevali od vseh delavcev v skupnih dejavnostih, še več naporov in odgovornosti. Menim, da bomo tudi v prihodnjem letu dosegli zastavljene cilje skupaj z delavci temeljnih organizacij združenega dela. Vsem delavcem želim srečno in uspešno leto 1981!

J. Hren

Iz pakirnega oddelka v TOZD POHIŠTVO

LETOŠNJE »VROČE« TEME ● LETOŠNJE »VROČE« TEME ● LETOŠNJE »VROČE« TEME ● LETOŠNJE »VROČE« TEME

USMERJENO IZOBRAŽEVANJE IN BREST

Kje in kako se bomo izobraževali?

Dogajanja na področju izobraževanja so bila letos dokaj burna, posebej še proti koncu leta. V aprilu je bil sprejet zakon o usmerjenem izobraževanju in določil 1. september 1981 kot zadnji rok za pričetek izvajanja novih programov. V oktobru pa je izobraževalna skupnost Slovenije pripravila v sodelovanju z drugimi dejavniki predlog za razmestitev izvajanja vzgojno izobraževalnih programov (po domače povedano, kje bodo prihodnje šole). V tem času se tudi oblikujejo merila za razmeščanje izvajanja programov. Doslej so se izoblikovala naslednja merila:

— na določenem območju morajo biti izdelane načrtovane potrebe po kadrih za vsaj tri razrede (90 učencev);

— na tem območju naj bo razvita tudi gospodarska dejavnost, ki bo podlaga za izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse učencev;

— načrtovane potrebe morajo biti usklajene z dolgoročno gospodarskim razvojem določenega območja, še posebej manj razvitih;

— programi se izvajajo celovito — pomeni za vse ravni poklicev ene stroke;

— izvajati je treba vse načine izobraževanja (pred vstopom v delo, iz dela in ob delu);

— na takem območju mora biti dovolj priliva učencev iz osnovnih šol;

— omogočene morajo biti možnosti za bivanje učencev iz oddaljenih krajev v domovih;

— izobraževanje je treba izvajati za več območij.

Ce nadrobno pogledamo posamezna merila, Postojna izpolnjuje vse našete pogoje bodisi po trenutnih bodisi po dolgoročnih potrebah po lesarskih kadrih.

Ker imamo le podatke o kadrovske potrebah na Brestu, si jih oglejmo. Od 2256 delavcev, zaposlenih na koncu letošnjega leta, jih kar 1500 opravlja delo s področja lesarstva. V to številko so zajeti seveda vsi delavci v proizvodnji. Če hočemo te delavce nadomestiti v tridesetih letih, potrebujemo letno petdeset učencev. Podobne kadrovske potrebe imajo tudi v Javorju in Lesonitu.

V tem srednjeročnem obdobju se bo tudi kadrovanje usmerilo na mladino iz našega kadrovskega zaledja. Kadrovanje iz vrst nezaposlenega kmečkega prebivalstva je že zdavnaj usahnilo.

Nov vzgojno izobraževalni sistem skuša zadovoljiti pred-

vsem kadrovske potrebe, kakršne imamo v naši družbi. Prve rezultate pa bo dajal šele v letu 1983, ko bodo prihajali iz šol prvi diplomanti po dveh letih šolanja.

V posebni izobraževalni skupnosti lesarstva, v kateri opravljamo svobodno menjavno dela (mi denar, šole pa kade), naj bi se dogovorili, kje izvajati lesarske programe za potrebe lesarskih delovnih organizacij. Dosedanje šole imajo dovolj velike kapacitete za sprejem vseh 810 učencev, kolikor jih načrtujemo letno lesarji v Sloveniji na sedanjih lokacijah (Nova Gorica, Ljubljana — Škofja Loka in Maribor).

Za Brest so ta središča dokaj neugodna, kar potrjujejo tudi podatki o vključevanju učencev z našega kadrovskega območja. Letošnje šolsko leto je najslabše. V Škofjo Loko in v Ljubljano so se vključili le štirje učen-

ci. Ne predstavljamo pa si množičnega vključevanja naše mladine v Novo Gorico.

Odgovornosti za kadrovske reprodukcije naša delovna organizacija seveda ne more v celoti prenesti na druge dejavnike. Še vedno bomo izvajali usmerjanje, štipendiranje, izvajanje delovne prakse ter sodelovali s šolami pri izvajanju programov, pri posodabljanju programov in učnih vsebin, pa tudi ocenjevali, kje se bodo izvajali programi.

Na skupščini posebne izobraževalne skupnosti lesarstva, ki je bila 12. decembra, ni bilo doseženega soglasja o mreži šol zaradi nesklepčnosti delegatov uporabnikov. Ponovno bo skupščina sklicana v januarju.

Čas beži, učencem in staršem pa moramo pravi čas povedati, kje bodo potekali posamezni vzgojnovarstveni programi. Splet bo manjkalo časa...

F. Turšič

OBVEŠČANJE

Ni se še vraslo v zavest

Prav gotovo ne kaže znova ponavljati vsega tistega, kar je bilo že nešteto zapisanega in povedanega o pomenu obveščanja v naši socialistični samoupravni družbi. Vse to lahko še prepogosto slišimo in beremo pravzaprav vsepovsod, tako da besede skoraj že izgubljajo svoj pomen. Tudi če se kje kdaj v samoupravnih postopkih kaj »zalomi« ali pride celo do nezdravih pojavov, zelo hitro najdemo opravičilo in obrazložitev: krivo je pomanjkljivo obveščanje.

Nedvomno pa velja pribiti ugotovitev: nemogoče si je zamisliti resnično samoupravno organizirano družbo in samoupravno odločanje brez objektivnega, jasnega in temeljitega obveščanja delavcev in občanov.

Menim, da na Brestu — vsaj v primerjavi z nekaterimi drugimi delovnimi organizacijami — posvečamo obveščanju dokajšnjo pozornost in skrb. Oblikovan je sistem pisnih informacij (glasilo, Informator, bilten, druga gradiva za organe upravljanja ali vse delavce) z jasno opredeljenimi koncepti in vlogo.

Precej težje je z delegatskimi informacijami, čeprav poskušamo pripravljati povzetke bodisi v Informatorju bodisi v gradivih za ustrezne organe upravljanja ali delegacije. Vendar je tega preveč, preveč je nepreglednosti in nesistematčnosti, pa neustreznih gradiv, da bi v sedanjih pogojih to zmogli. Sodim, da je večji del krivde za takšno stanje vendarle

pri tistih izven delovne organizacije, ki to gradivo pripravljajo.

Lahko pa mirne duše zatrdimo: če želi biti naš delavec celovito obveščen, ima na voljo dovolj pisnih informacij, ki so zvečine tudi ustrezno pripravljene (to ne velja v celoti za delegatska gradiva).

Premalo pozornosti pa posvečamo neposrednim — ustnim informacijam. Ob sprejemanju najpomembnejših gradiv imamo običajno le dva-tri poročevalce, ki potem švigajo po temeljnih organizacijah kot »leteči potniki.« Premalo opredeljeno in sistematično pripravljeno je tudi delovanje sindikalnih (informativnih) skupin in s tem v zvezi tudi pretok povratnih informacij.

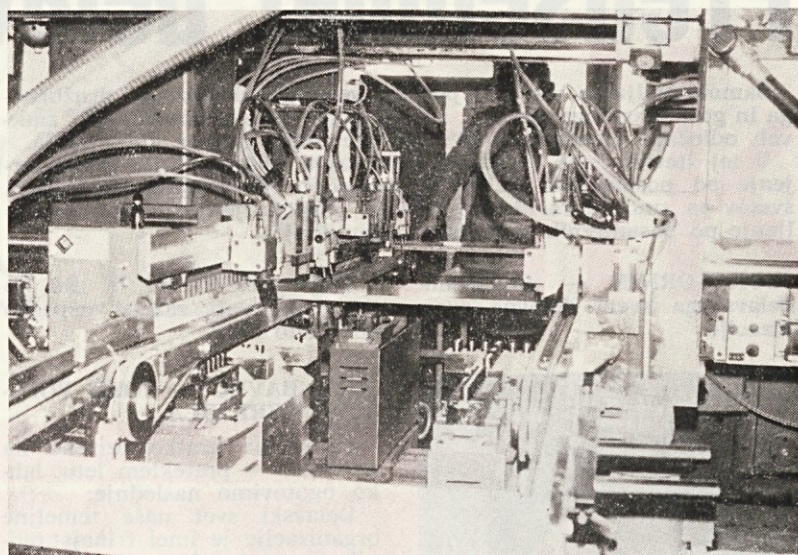
Vendar smo vsaj ob pomembnejših zadevah dosegli znaten napredek tudi pri zbiranju in učinkovitosti povratnih informacij.

Ko smo že pri sindikalnih skupinah: sindikati so si za eno izmed najpomembnejših nalog zastavili odgovornost za obveščanje v združenem delu. Vsaj za Brest lahko trdimo, da svoje vloge sploh niso odigrali. Niti enkrat samkrat niso (na katerikoli ravni) ocenili našega sistema obveščanja in njegove učinkovitosti, kaj šele, da bi dajali pobude in ga vsebinsko usmerjali.

Čeprav dobiva prav v zadnjem času obveščanje zelo pomembno mesto v našem družbenem življenju, pa se to še ni povsem vraslo v zavest vseh odgovornih za obveščanje. To prav gotovo velja tudi za vrsto odgovornih delavcev na Brestu.

In naloge v prihodnjem letu? Lahko jih je povedati zelo na kratko, čeprav obsegajo obširen in zahteven splet: odpraviti moramo čimveč pomanjkljivosti, ki jih ugotavljamo iz leta v leto.

B. Levec

Posnetek iz proizvodnje v TOZD GABER

DRUŽBENI STANDARD

Skrb za delavce

Pri nas velja prepričanje, da je področje družbene prehrane odlično urejeno. To je seveda tudi res, če se primerjamo z delovnimi organizacijami, ki za to do sedaj niso še nič ali malo napravile. Tudi jedilnik je raznolik; cena obrokov, ki jih plača delavec, je nizka, in tako je vsaj na prvi pogled res vse v redu.

Družbena prehrana mora zagotoviti celodnevno prehrano, mi pa pripravljamo obroke glede na delovne izmene, se pravi, dvakrat do trikrat v 24 urah. To pa seveda pomeni samo topel obrok med delom. Delavec nima možnosti, da bi kosil ali večerjal v obratu družbene prehrane. Med petimi kuhinjami in razdeljevalnico hrane na Brestu sta dokaj urejeni le dve kuhinji (Žagalnica in Jelka) in razdeljevalnica Iverka, ostale pa delujejo na meji zmogljivosti in primernosti.

Se največ težav je s kuhinjo v Cerknici, kjer pripravljajo 65 odstotkov vseh obrokov. Kuhinja je tehnološko neprimerna in zastarela, oprema je pomanjkljiva in osebju le s skrajno požrtvovalnostjo uspeva pripraviti dopoldanski obrok. Če ne bo prišlo do izgradnje centralnega obrata družbene prehrane v Cerknici, bo nujno potrebno kuhinjo čimprej temeljito obnoviti, če nečemo, da bi se pri nas dogodilo kaj podobnega kot se je letos v Novi Gorici.

Stanje v ostalih dveh kuhinjah je enako, le da tam pripravljajo občutno manj obrokov.

Letošnje leto je bilo tudi kritično zaradi preskrbe z živili. Česa vse je primanjkovalo, ne

bi naštevali. Omeniti pa moramo, da naši delavci tega niso preveč občutili, razen seveda občasnih sprememb jedilnika, ko posameznih živil v tistem trenutku ni bilo na voljo. Več težav je bilo s cenami, saj so za nekatera živila rastle z vrtooglavo naglico. Naj navedemo najbolj drastičen primer: cena gorenjskih (kranjskih) klobas je bila še v juliju 74,39 din za kilogram, sedaj pa je cena »bloških« (kranjskih) klobas 151,59 din za kilogram.

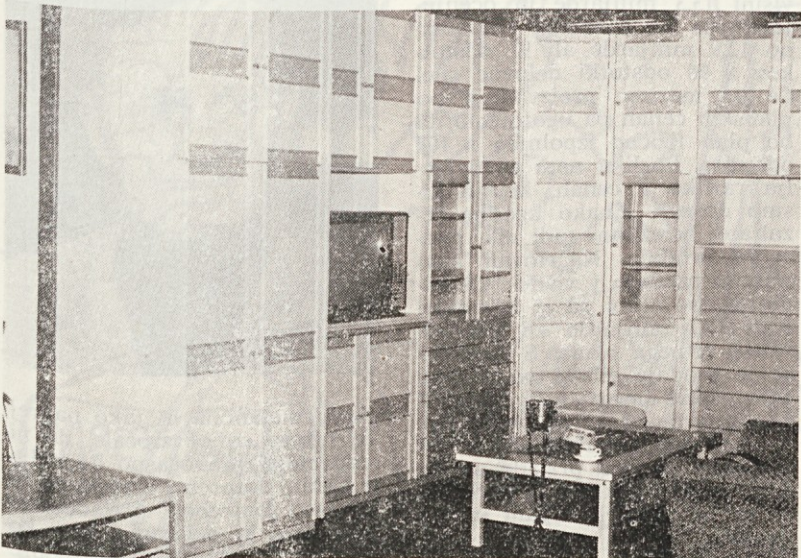
Ozirnico smo preskrbeli pravočasno in po ugodnih cenah, kar velja tudi za premog (razen za cene, ki so določene). Težave so pri nabavi fižola, ki ga letos primanjkuje, saj je letina nekje za 85 odstotkov nižja od lanske. Zato bo tudi cena visoka.

Na ostalih področjih družbene standarda je najbolj razveseljivo dejstvo, da bomo v prihodnje imeli šestnajst počitniških prikolic in petnajst tropskih sob v dijaškem domu v Piranu, s čimer bo rešeno pereče vprašanje letovanja delavcev.

Novih stanovanj letos ni bilo zgrajenih, zato tudi nakupa ni bilo (prevideva se za l. 1981), le pet delavcev se je preselilo v nove hiše in s tem sprostito tri dvosobna in dve trisobni stanovanji.

Organizirane dnevne in tedenske rekreacije za delavce je manj kot jo je bilo pretekla leta. To je razumljivo, saj samo amaterski delavci na tem področju ne morejo opraviti vsega, kar je za tako številni kolektiv potrebno.

P. Kovšca

Iz cerkniskega Salona pohištva — letošnja nagrajenka v Beogradu

Organiziran prevoz na delo in z dela za vse Brestovce, ki so v to pač primorani

Predsedniki delavskih svetov ocenjujejo ...

Samoupravljanje vse bolj postaja neločljivi del našega družbenega in gospodarskega sistema, saj delavci o vseh pomembnih zadevah odločajo neposredno ali prek številnih organov upravljanja.

V tej številki smo poskusili predstaviti naše celovito gospodarjenje po posameznih delovnih področjih, predsednike delavskih svetov pa smo zaprosili, naj ocenijo gospodarjenje in samoupravljanje po posameznih temeljnih organizacijah.

IGOR GORNIK — predsednik delavskega sveta delovne organizacije

Leto 1980, ali kot ga radi imenujemo »stabilizacijsko leto«, nam je narekovalo nove naloge in tudi težave. Zato se je skupni delavski svet ukvarjal z vprašanji, kako povečati storilnost dela, kako bolje organizirati delo, kako bolje izrabiti sredstva za delo, znanje in tehnologijo. Prizadevanja so se obrestovala, saj menim, da smo gospodarili z nižjimi stroški, bolje varčevali, bolje organizirali izrabo delovnega časa in izboljšali odnos do dela.

Kljub temu je v poslovanju Bresta prisotnih troje sklepov težavnih vprašanj:

- oskrba proizvodnje s surovinami in repromateriali,
- likvidnostna problematika,
- potrošniško kreditiranje,

Vseskozi smo ugotavljali, da je oskrba proizvodnje z osnovnimi surovinami in repromateriali vedno bolj težavna, za nekatere vrste materialov pa zelo kritična. Še posebno je kritično, kar zadeva oskrbo proizvodnje z materiali domače industrije predvsem tiste, ki je vezana na uvoz. Dobavitelji nimajo materiala iz uvoza, Brest pa nima dovolj možnosti za združevanje deviznih sredstev, da bi pokrival zahteve vseh dobaviteljev. Največji problem, ki je spremljal letošnje gospodarjenje v Brestu je bilo nedvomno likvidnostno stanje. Avgusta je likvidnostna situacija dosegla že kritično točko. Zato smo za plačilo obveznosti tujim dobaviteljem rajali premostitveni devizni kredit.

S spremenjeno kreditno monetarno politiko se je za nakup pohištva povečal polog, istočasno pa je banka prenehala dajati dodatna sredstva za potrošniško kreditiranje. Zato je Brest povečal obseg izvoza. Za prodajo na domačem trgu pa smo del sredstev iz poslovnega sklada namenili za potrošniške kredite. Omeniti moram, da smo to leto praznovali tridesetletnico samoupravljanja na Brestu in ob tej priložnosti svečano odprli našo novo tovarno ognjeodpornih plošč. Ta tovarna pomeni velik korak naprej pri prestrukturiranju Bresta.

Prihodnje leto nas čaka zelo težavno delo pri metodologiji vrednotenja zahtevnosti dela. Naloga nas vseh bo, da ta vprašanja čimprej rešimo tako, kot smo si zastavili. Sicer bomo ostali tam, kjer smo lani in letos.

To je bil kratek pregled dela, prizadevanj, težav in uspehov, ki ga je opravil delavski svet delovne organizacije v tem letu.

Vsem Brestovcem bi rad ob tej priložnosti zaželel uspešno novo leto 1981!

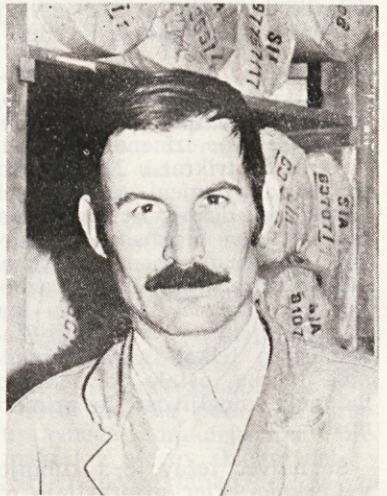
JOZE BAVEC — TOZD POHIŠTVO CERKNICA

Če se na kratko ozremo na naše delo v preteklem letu, lahko ugotovimo naslednje:

Delavski svet naše temeljne organizacije je imel trinajst rednih in tri izredne seje. Vsebinski poudarek sej je bil na tem, da bi čim uspešneje gospodarili in se stabilizacijsko obnašali. Najbolj zaskrbljujoče je, da ne bomo v celoti dosegli letnega plana proizvodnje.

Vzrok temu je, da smo razširili ponudbo na trgu, primanjkovalo pa je tudi posameznih kvalitetnih repromaterialov in surovin, pa tudi delovne sile smo imeli manj kot je bilo predvideno s planom.

Posebno vprašanje je tudi nagrajevanje po delu, saj nimamo enotnega sistema nagrajevanja, pa čeprav o tem govorimo in razpravljamo že tri leta.

Prodaja naših izdelkov na domačem trgu je bila sicer uspešna, vendar še vedno močno odvisna od različnih potrošniških mrzlic, zato mislim, da bo treba v prihodnje še bolj povečati izvoz.

Mislim, da bomo morali v naslednjem letu še bolj skrbno gospodariti in se stabilizacijsko obnašati, kajti le tako bomo izpolnili naloge, ki nas čakajo v prihodnje.

Vsem Brestovcem želim zdravo, srečno in delovnih uspehov polno novo leto!

JOŽICA ŠKERLJ — TOZD JELKA, Begunje

Leto 1980 nam bo še dolgo ostalo v spominu kot leto velikih preobratov, sprememb in težav. Pretežni del leta smo se ukvarjali z vprašanjem, kako odpraviti izgubo, ki se je pojavljala vse od prvega tromesečja dalje. Pri analiziranju vzrokov za izgube smo se srečevali z izredno slabo prodajo pohištva.

V tretjem tromesečju pa se je proti pričakovanjem prodaja tako povečala, da smo že devetmesečno poslovanje zaključili pozitivno. Poleg prodaje na domačem trgu so bili sklenjeni dogovori za izvoz 3000 regalov Katarine za Libijo. S tem smo izredno znižali zaloge. Cena za te regale je bila zelo ugodna, kar je pri izvoznih poslih izredna redkost. Del tega posla bomo izvozili v prihodnjem letu.

Ugotavljamo, da smo presegli načrtovani izvoz, saj bomo 40 odstotkov celotne proizvodnje izvozili. V prizadevanja za uresničitev izvoznih poslov se je z vso resnostjo vključil ves kolektiv.

Delavci so se odločili, da bodo v novembru in decembru delali tudi vse proste sobote. Kljub temu, da so bile čez vse leto velike težave pri zagotavljanju surovin in repromateriala, pa bo plan proizvodnje za leto 1980 presežen.

Ze sedaj lahko ugotovimo, da bomo iztekajoče leto uspešno zaključili.

Zavedamo pa se, da uspešen zaključek tega leta ne pomeni razrešitve vseh težav v letu 1981. Prepričani smo, da se bomo tudi v prihodnjem letu srečevali z zviševanjem cen surovin in repromaterialov, motnjami v preskrbi, vprašanji prodaje in likvidnosti.

Bistvenega pomena bo, da temeljito proučimo proizvodne programe. Zastavili bomo vse sile, da bi povečali proizvodnjo, žal pa moramo ugotoviti, da brez modernizacije proizvodnje bistvenega napredka ne moremo doseči.

Celotna naša družba si je zadala težko in odgovorno nalogo — stabilizacijo gospodarstva. Tudi BREST mora prispevati svoj delež k temu. Zavedati pa se moramo, da samo delavci v neposredni proizvodnji ne morejo prenesti celotnega bremena na svojih ramenih, zato je nujno, da se v stabilizacijska prizadevanja vključujejo tudi vse režijske službe v temeljni organizaciji, Skupne dejavnosti in TOZD Prodaja. Učinkovitost teh služb je treba povečati, ker menimo, da so na tem področju še precejšnje rezerve.

Zelja nas vseh je, da bi ob zaključku naslednjega leta lahko ugotovili, da smo gospodarili bolje kot v letu 1980.

IVAN ŠKRLJ — TOZD MASIVA, Martinjak

Letos je naš delavski svet zelo marljivo deloval; imel je dvanajst rednih in eno izredno sejo. Udeležba na sejah je bila v povprečju 75 odstotkov.

Na sejah je bila obravnavanih vrsta pomembnih zadev.

Najprej se je konstituiral in imenoval svoje komisije.

Zatem je obravnaval in verificiral zaključni račun za leto 1979, sprejel plan ter stabilizacijske ukrepe za leto 1980. Imenovan je bil novi individualni poslovodni organ naše temeljne organizacije.

Delavski svet je obravnaval in verificiral tromesečna poslovna poročila in v zvezi s tem sprejemal ustrezne ukrepe za odstranitev pomanjkljivosti. Razpravljali smo o poslovanju obrata družbene prehrane v naši temeljni organizaciji.

Delavski svet je bil redno seznanjen o likvidnostnem stanju delovne organizacije BREST in v zvezi s tem sprejemal ustrezne sklepe. Obravnavani so bili temeljni plana razvoja naše temeljne organizacije za leto 1981 — 1985 in temelji plana samoupravnih interesnih skupnosti občine in republike.

Sprejel je tudi vrsto samoupravnih sporazumov. Verificiral je pripombe in predloge iz javne razprave na zborih delavcev ter jih posredoval odgovornim službam v Brestu in občini.

Ocenjujemo, da bomo letošnje poslovanje uspešno zaključili. Še posebej smo veseli, da bomo letošnji planirani izvoz tudi izpolnili kljub hudim težavam pri preskrbi z repromateriali in surovinami. Tudi načrtovani fizični obseg proizvodnje bo po predvidevanjih dosežen. Splošna ocena našega gospodarjenja bo tako dokaj ugodna, hkrati pa nam mora biti to še večja vzpodbuda za delo v naprej.

Ob tem moram poudariti, da do rekonstrukcije tovarne ostane še naprej odprto vprašanje kvalitete dela in konkurenčnosti doma in v izvozu. Vse te težave bomo morali ublažiti z izredno požrtvovalnim delom vseh zaposlenih, v primeru večjih težav pa računamo na pomoč drugih temeljnih organizacij.

Ker je bilo leto 1980 stabilizacijsko leto, je bilo delo samoupravnih organov še bolj pomembno in upam, da so sprejeti sklepi našega delavskega sveta prispevali svoj delež v stabilizacijskih ukrepih.

V letu 1981 želim vsem delavcem BRESTA veliko poslovnih uspehov, pa tudi osebnega zadovoljstva!

TONE CVETKO — TOZD TAPETNIŠTVO, Cerknica

Leto 1980 je bilo leto stabilizacije našega gospodarstva, kar je zelo močno vplivalo tudi na delo in gospodarjenje v Tapetništvu. Ob sprejemanju letnega načrta za leto 1980 smo si postavili zelo visoke cilje v primerjavi s prejšnjimi leti, a jih nismo v celoti uspeli doseči zaradi različnih vzrokov. Če pa pogledamo samo nekaj kazalcev, bomo videli, da smo zastavljene cilje v glavnem dosegli ali pa tudi presegli.

Proizvodnjo smo načrtovali v višini 13,3 milijarde in ocenjujemo, da bo dosežena vrednostno 12,9 milijarde ali 97 odstotkov z 98 odstotki delovne sile. Če pa merimo proizvodnjo po planskih cenah pa ugotovimo, da bo plan fizično izpolnjen s 107 odstotki. Razlika nam predstavlja razliko v cenah, ki jih nismo dosegli. Enako ugodne rezultate beležimo tudi na področju prodaje. Načrtovali smo celotno prodajo v višini 14,8 milijarde, po oceni pa jo bomo dosegli 15,2 milijarde ali 102 odstotka letnega plana. S tem, ko se je prodaja gibala po načrtu, smo uspeli znižati tudi zaloge s 3,3 milijarde na 1,3 milijarde, kar je v okviru planskih ciljev. Vsi ti uspehi so plod prizadevanj in dela vsega kolektiva in ukrepov, ki so jih sprejeli organi upravljanja.

Če smo lahko zadovoljni z rezultati proizvodnje in prodaje, pa ne moremo biti zadovoljni z

rezultati gospodarjenja, z ostanom dohodka, ki je po ocenah manjši kot smo ga načrtovali. To je v glavnem posledica prehitre rasti materialnih stroškov, katere ne spremlja ustrezna rast cen končnih izdelkov.

Delež materialnih stroškov je rasel znatno hitreje kot celotni prihodek, se pravi, da prodajne cene niso spremljale porabe ma-

terialov. Obenem pa lahko ugotovimo, da delež osebnih dohodkov izdelave stalno pada. Ostali kazalci nam kažejo na rast produktivnosti. Posledica hitrejši rasti cen repromaterialov od rasti celotnega prihodka je, da stalno pada stopnja pokritja in da na naše uspešno ali neuspešno gospodarjenje v veliki meri vplivajo zunanji pogoji.

Vse to pa postavlja pred naše organe upravljanja dodatne naloge, da bi poiskali vse rezerve materialov (zamenjavo s cenejšimi), pri časih in v boljši organizaciji dela, če hočemo, da bomo v letu 1981 uspešnejši kot letos.

Ob koncu svoje ocene želim vsem članom kolektiva in organom upravljanja v letu 1981 mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva. Isto želim vsem članom Brestovih temeljnih organizacij in skupnosti skupnih služb.

STANE TRUDEN — TOZD GABER, Stari trg

Letošnje gospodarjenje v naši temeljni organizaciji bi lahko ocenil kot zadovoljivo, saj moramo upoštevati, da smo bili v letu velikih stabilizacijskih ukrepov.

Kjer pa so uspehi, tam so tudi težave. Težave so se vseskozi pojavljale pri nabavi repromaterialov, lesnita, oplemenitenih

plošč, melamina in tako naprej. Te težave so povzročale, da nismo mogli pravočasno dobavljati kuhinjskih kupcev. Seveda so bila zato potrebna prizadevanja vseh nas, ki delamo v tem kolektivu, da smo take težave prebrodili.

(Konec na 7. strani)

Obudnik

OBUDITVE 1980

Celo leto, dan na dan, grabila nas je pridnost, Celo leto noč in dan pri nas bila je nelikvidnost. Bog Merkur nam tik pred zdajci je naklonil srečo, sicer finančar bi v blagajni skoraj nam ugasnil svečo.

Merkur pa ne veljal bi kakor velik bog, če kar tako, brez haska, nas rešil bi zalog. In z blagom so šli tudi dinarčki v potrošniške kredite, zdaj Tonček v finančah še naprej poslušal bo levite.

Tik za tem, ko ščukin je tolmun usahnil, na plan je nov izvir vodé jo mahnil. V njem dovolj prostora je za krape in za ščuke; ker ni zalog, pa potnik (ali nekdo drugi) nam povzroča muke.

Rekli boste, to je pa že druga zgodba; res je: za prvo sklepčnost konference bo igrala godba. Eno sklepčnost pa si institucija je le zagotovila, ko na Brestu krivce je iz prejšnje kitice lovila.

Iverka letos je postala mis klistirja, do sprave na sodišču še ne bo premirja. Cena iverk pa ostaja še naprej v granit vklesan simbol, zato, da ve se, od kod naprej začne se glavobol.

Tako bi rekel, da je našim TOZD-om plan tapravi dedek Mrz, saj enkrat na pet let od sreče jim žari obraz. Ta zaželi si novo iver, ta spet, da fabrika bi rasla kakor kvas; ja, ja, vaš dragi dedek Mrz odnesel želje bo v deveto vas.

Začelo se je tudi z gor in gor in gor! Seveda mislimo zaloge mineralnih plošč Negór. Imamo pa idejo, kako se jih znebiti kar na tone, po vseh hodnikih si zgradimo hiške za marone.

Direktor se POHIŠTVA tudi letos bo »pod zobno ambulanto« iskal. Le-ta je skoraj že nared, da človek bi od sreče vriskal. Kdor čakal je s popravili zob, zares naredil je potezo, odslej bo namreč rabil ambulanto le še za protezo.

Če pravimo, da imamo pri nas kaj v čislh, potem pri regiji ali pri SOZD-u smo v mislih. Za SOZD lahko bi rekli, da počasi srce nam osvaja, le regijca nam sem pa tja še ponagaja.

Cerkničani in okolica zares smo zviti. Kadar nam najbolje gre, postanemo pa nerazviti. Ne vemo čisto še, za kaj bomo ta dar republike rabili, če drugega ne, smo z imenom nekaj pridobili.

Zaman občan je letos stopal v mesarijo, komur meso je padlo v cekar, videl je Marijo. Potem pod roko zbrali smo noviče, sedaj dobiš vsega, in bike in prašiče.

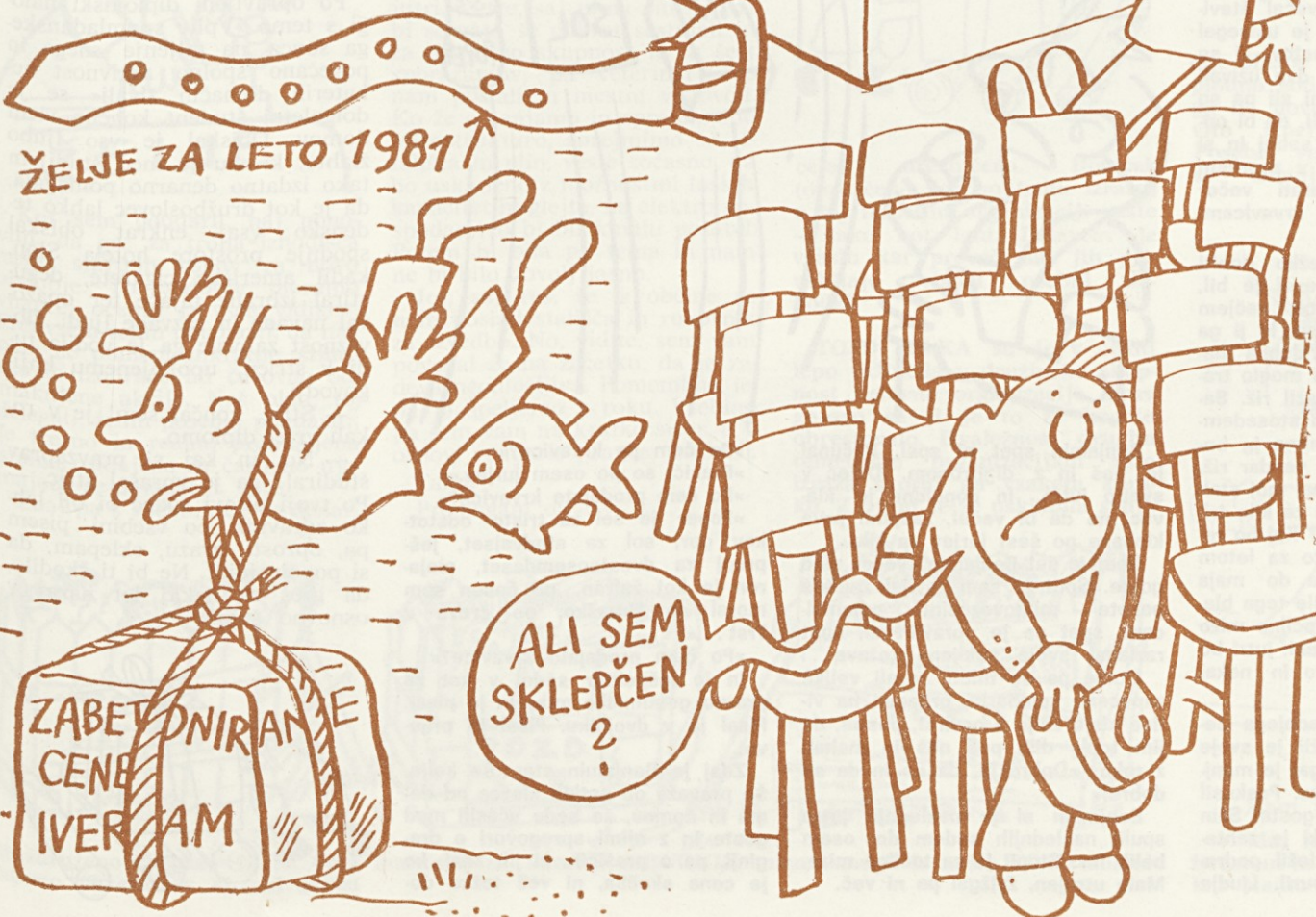
Poglejmo še, kaj delala sta SIS-ka iz obeh kultur. Še vedno se lepo držita shujševalnih kur, Nam fizkulturnik rije še naprej krog šole tam dvorišče, mladina pa z Neco in Tomažkom polni gledališče.

Dobro staro leto z dnevom več šele se nam izteka, pa že nov srednjeročni plan pred vrati veka. In občina in SIS-i še ves december stopnje so klepáli, da gospodarstvu lepše bi kosti obrali.

Turizem bo še naprej komedija zabavna, v planu, v koloni znesek, črtica je ravna. Jamar vztrajno še obljublja nam motele, plaže... samo ciganka ve, če heca se ali pa samo laže.

O jezeru spet novim mislim so kali pognale In Gornji Jadran so za nekaj časa iz naših glav pregnale Al' na ljubljansko ali pa primorsko stran bo tekla iz naše luže voda? Tudi v Butalah niso vedeli, kam šla bo pamet, ko skočila bo iz soda.

Na koncu voščim vam veselo novo leto, pa da nihče na delu ne bo vlekel dreto. Želim, da delali bi po akordu in ne na čas, da vsakemu občanu vsaj za luknjo bi odpeli pas!

PRECEJ KRVAVA ZGOĐBA

ALI KAKO SE OBLIKUJEJO NOVE CENE

Nekoč je živela lepa, vesela in debela krčmarica. Imela je sedem sinov in veliko veselje je imela z njimi, saj so bili vsi delavni in bistri dovolj, da so si sami služili svoj kruh in so tudi njej, kadar je bilo treba, radi priskočili na pomagaj. Vsi so se poženili in vsi so ostali blizu nje, le najmlajši — Benjamin je bil še sam in je kazalo, da bo ostal doma. Vsak ponedeljek so se dobili in pretresli prejšnji in prihodnji teden. Tudi so se kdaj sprli, vendar pa njihovi spori niso razdrli slave, ki si jo je ustvarila krčmarica v svojih dobrih letih.

Mati se je trudila, da bi svojo ljubezen delila med vse enako, vendar je ob prikrikanem zavidanju vseh starejših sinov vendarle tudi prikrito, z neko posebno skrbjo najbolj ljubila najmlajšega. Tudi Benjamin ji je svojo ljubezen vračal s tem, da je bil edini med sinovi, ki je hotel v vsem nadaljevati delo svoje matere.

Njena krčma je namreč po deželi slovela po svojih dobrih krvavicah. Od oktobra do maja so leto za leto njeni prostori dišali po meti in po majaronu, po strtem popru in zmečkanem česnu, po kuhanih svinjskih glavah in tudi po tistem toplo zatohlem vonju kadečega se svinjskega črevesja, ki daje tej zadevi poseben čar in domačnost kmečkega praznovanja.

Od malega je Benjamin užival ob teh vonjavah. Gledal je klavcu pod nož in pod spretne rožnate prste. Spet in spet je v napetem pričakovanju zrl v odprti prašičji trebuh in bil ves srečen v trenutku, ko se je velika napihnjeno modrikasta gmota toplih črev prevalila iz obešenega prašiča v velik pocinkan škač. Bil je zraven, ko je potem mesar prekucnil to živo uhajajočo maso na klavni stol in rešil črevesja masti, ki se bo potem cvrla na velikem štedilniku in se zmlela vrnila v obsežno plastično kad med riž in ješprenj, med ravno prav gosto, ravno prav slano in ravno prav začinjeno dišečo meso za krvavice.

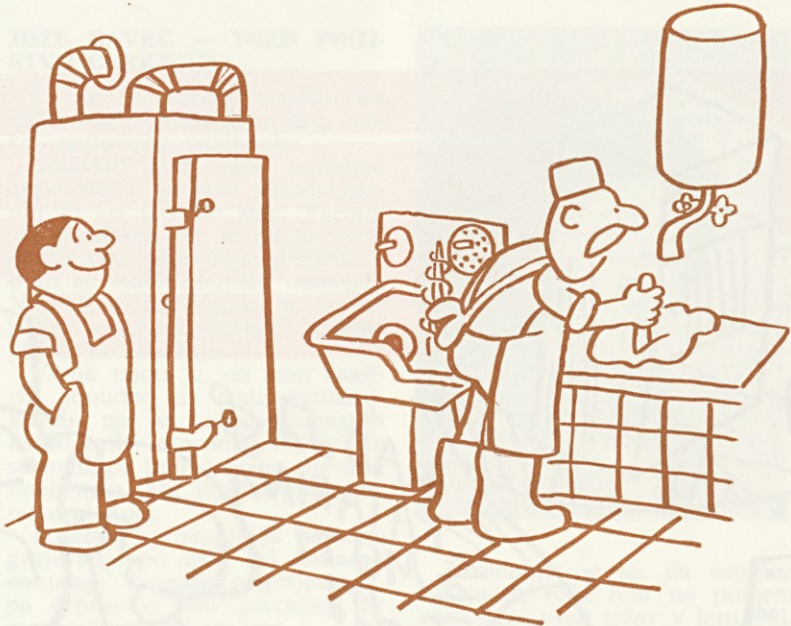
Stal je zraven klavca, ko je s premrlimi rdečimi rokami pral čreva, gledal v razmočene odpadke na tleh in ugotavljal, kaj je jedla ta žival še včeraj, ko se ji še sanjalo ni, da bo že danes končala na stolu slavne krčmarice.

Potem se je začelo delo, pri katerem je smel tudi sam sodelovati. Vrtel je »mašino«, s katero so mleli kuhano svinjsko glavo, podajal je klavcu špine in celo pogumno pokušal, kot je videl mesarja, krvavo goščo, s katero je klavec polnil prozorna svinjska črevesa...

Fant je odraščal. Mati krčmarica je sivala in vse več gospodarskih zadev prepuščala svojemu Benjaminu. Ta se je lotil obnove in mati mu ni branila. Pomagala mu je in tudi vse starejše sinove nagovorila, da so vsak po svoje podprli najmlajšega v obnovi starega, skupnega doma.

Benjamin je hotel slavo svoje krčme obdržati in jo še bolj opreti na tisto, s čimer je mati najbolj

zaslovela, po čemer so jo poznali povsod po deželi — na krvavice. Zamislil si je torej novo klavnico.

Moderniziral je naprave, s katerimi je sicer še zmeraj delal stari klavec. Toda, če je prej zaklal in predelal vsak četrtek po eno žival, je zdaj v istem času z mnogo manj

trpljenja obdelal dve; če je prej večji del dneva prezebal na dvorišču, je zdaj delal na toplem; ni več pral črev na studencu, kjer se mu je kljub kačji slini redno zanohtalo, pretočil jih je pod pipo in v bojlerju nikoli ni zmanjkalo tudi tople vode.

Benjamin je tako povečal število svojih krvavic, lažje je ustregel vse večjemu številu gostov, ki so prihajali, da bi uro ali dve uživali ob dobri večerji v krčmi ali pa so se le mimogrede ustavili, da bi odnesli dragocen zavoj s seboj in si tako doma, čeprav le v zoprnem bloku, poskušali pričarati večer svojega otroštva — s krvavicami in kislim zeljem.

Benjaminu ni bilo težko dobiti novih odjemalcev in vesel je bil, da njegova gostilna ob večjem obisku ni izgubljala glasu, ki ji ga je s poštenim delom pridobila mati. Bilo je prelepo, da bi moglo trajati. Najprej se je podražil riž. Samoupravno. Čez noč. Za stosedemdeset odstotkov. Benjamin je bilo srce: »Krvavice so vendar riž. Pol krvavice je riž. Ali naj moj stalni gost, ki je včeraj dal za kilo tri, dá jutri zanjo pet jurjev? Kaj bo rekel tisti gost, ki že leto za letom vsak teden od oktobra do maja jemlje pri meni po tri kile tega blaga? Zdaj je položil na točilno mizo stotaka in spil še dva deci, jutri bo za dva rdeča dobil isto in nekaj drobiža...«

Benjamin je do naslednjega četrтка slabo spal. Podražil je svoje klobase le za jurja. Tvegal je manjši dobiček za dober glas. Poskusil je. Šel je od gosta do gosta. Sam je postregel vsakemu, ki je zahteval krvavice in mu razložil podražitev. Nihče se ni razburil. Ljudje

so sprejeli z razumevanjem: »Kaj tisto, dobro je, da so in da so dobre.«

Oddahnil si je. Spet je spal mirneje. Njegova krčma bo ostala znana, spoštovana. Po prvem večeru je preračunal, kje se da stisniti, da bo krvavica vendar ostala dobra in da bo dobiček vendar še vreden imena. Zaspal je potolažen, pomirjen. Zjutraj si je spulil prvi sivi las in žvižgajoče stopil za točilno mizo.

Ni dolgo žvižgal. Podražili so se prašiči. Za dvestodvajset odstotkov. Benjamin je stisnilo: »Krvavica je vendar svinja.« To je bilo manj kot dva meseca za rižem. »Kaj storiti? Že doslej sem imel krvavice le še za vabo, za glas, zato, da sem ljudem delal veselje, da jih nisem razočaral, dobička ni bilo nič. Od samega ljudskega veselja ne bom mogel živeti.«

Benjamin spet ni spal. Računal je, peš in z digitronom. Daleč v svetlo jutro. In dopoldne je klavec, ne da bi vedel, zašpinil prve klobase po šest jurjev za kilo.

Spet je šel Benjamin zvečer med goste. Spet je sam zavijal zajetne pakete mimovozečim odjemalcem, spet se je opravičeval, spet razlagal svoje poklicne težave...

Ljudje pa so mleli, rezali velike zapečene kolobarje, prilagali na vilice kisló zelje z ocvirki, pustili, da jim toplo diši pod nos in mahali z roko: »Dobro je, da so in da so dobre!«

Benjamin si je naslednje jutro spulil naslednjih sedem do osem belih las. Stopil je za točilno mizo. Malo utrujen, žvižgal pa ni več.

V naslednjih tednih se je podražil česen, nato ješprenj, potem špine, zatem sol, nato čreva, pa poper, potem nafta...

Po klavca je hodil zmeraj sam in domov ga je odpeljal vsak četrtek zvečer. Ni ga hotel menjati. Ne le od njega in od matere, ki je še zmeraj od daleč nadzirala delo s krvavicami, tudi od klavca je odvisno, kako bo stvar narejena in usklajena. Ali bo tega ali onega duha preveč, ali bodo premalo ali ravno prav slane in goste.

Krvavice so bile zdaj že po osem jurjev, vendar jih je še zmeraj delal, še zmeraj prodajal, še zmeraj so bile pri njem najboljše in nikoli jih ni imel preveč. Ljudje so prihajali kot prej. Jedli so jih in hvalili. Morda so malo teže našteali zaračunano vsoto, dajali so manj napitnine, navsezadnje pa so le rekli: »Dobro je, da so in da so dobre.«

Benjamin si ni več pulil las — bil bi že plešast. Pustil je sveti in je postajal vse bolj in bolj podoben svoji stari materi. Ta si ni več upala med goste. Ni znala več prav zaračunati svoje dobre krvavice.

Vendar je šlo. Vmes je prišel še neparni četrtek. Benjamin bi moral zaradi krvavic kupiti nov avto. Odločil se je, da bo zamenjal dan klanja. Zdaj je klav v petek. S tem je zamešal štrene gostom. Ves dan je visel pri telefonu in obveščal stalne stranke, pa je kljub temu zvečer imel polno gostilno razočaranih sladokuscev. Tolažil je, kolikor je mogel. Vedel je, da jih bo nekaj izgubil, vendar je račun, da bo večina, ko se privadi novemu režimu, ostala. Navsezadnje imajo tudi gostje neparne številke. In res je bilo tako. Že drugi teden se je le malo poznalo, tretji pa nič več. Krvavice so šle: »Še dobro je, da so in da so dobre.«

In je šlo. Dokler ni počilo. Lepega petka, bilo je trinajstega, ko je ravno velika črna mačka lizala na dvorišču izpod praznega klavnega stola lužico črne strjene krvi — se prikaže na vratih inšpektor. Ne sanitarni. S tem je bil Benjamin od nove klavnice dalje malone prijatelj. Tržni inšpektor. Inšpektor za cene. Inšpektor.

»Po čem prodajate krvavice?«
»Riž je po šest jurjev.«

»Po čem pa krvavice?«
»Prašiči so po osem jurjev.«
»Po čem prodajate krvavice?«
»Poper je šel za tristo odstotkov gor, sol za stodvajset, ješprenj za dvestoosemdeset, majaron je kot žafran, po česen sem moral na Hrvaško, po čreva v Trst...«

»Po čem prodajate krvavice?«
In je inšpektor sédel v kot za prazno gostilniško mizo in je pisal. Pisal je v dvojniku. Pisal je prijavo.

Zdaj je Benjamin star. Še kolje. Še prevaža ob petkih klavca od doma in domov, še sede včasih med goste in z njimi spregovori o draginji, pa o prašičih, ki jih zdaj, ko je cena skočila, ni več težko do-

biti... Veselja pa nima več nobenega. Krvavice so menda še zmeraj dobre. Sam jih ne pokusi več. Dela iz navade, ker pač nekaj mora delati, ker ima rad svojo mater in je ne misli razočarati, ker ima klavnico in navsezadnje z ljudmi in s sanitarnim dobre odnose.

Od ponedeljka do petka se vozi na sodišče, na občino, na združenje obrtnikov, na zbornico, na zavod za cene in zavod za plan... Spoznal je na teh potovanjih že dobršen del države in njenih organov. Pustil se je prepričati, da ima inšpektor pravo ceno, ve pa tudi, da je krvavicam po tri jurje že zdavnaj odzvonilo in da jih tudi po osem ne bo mogel dolgo več prodajati.

Sicer pa: dobro je, da so in da so dobre.

Podobnost z našimi kraji je zgolj naključna

ANEKDOTA

Po opravljeni diplomski nalogi s temo »Vpliv spomladanskega sonca na taljenje snega in povečano spolno aktivnost nekaterih domačih živali« se je dolgoletni študent končno vrnil domov. Obiskal je vso ljubo žlahto, ki mu je med študijem tako izdatno denarno pomagala, da je kot družboslovec lahko tedensko vsaj enkrat obiskal spodnje prostore hotela Slon, kadil ameriške cigarete, degustiral izbrane pijače ter opazoval navade in razvade ljudi. Obveznost zahvale ga je vodila tudi k stricu, upokojenemu knjigovodji.

— Stric, končal sem! je v rokah vrtel diplomu.

— No, in kaj si pravzaprav študiral? ga je vprašal stric. — Po tvoji pisavi sodeč bi bil lahko zdravnik, po vsebini pisem pa, oprostí izrazu, sklepam, da si popoln idiot. Ne bi ti škodilo, da greš za nekaj let nazaj v osnovno šolo!

Informacije, obdelane na visoki sijaj

TOZD POHIŠTVO ni kar tako naša največja in sploh temeljna organizacija. Predčasno smo bili že poročali, kako smo v njej dosegli nekaj čez 40 odstotno rast produktivnosti. Verjamemo pa lahko, da je bil to še le začetek. Zda, ko v tovarni vladata vzorna čistoča in red ter z odpravo vseh ozkih grl, lahko pričakujemo novih vzponov v vrtočlave višine napredka.

TOZD IVERKA je s pomočjo najodgovornejših družbeno-političnih in strokovnih objektivno-subjektivnih dejavnikov rešila problem cen svojih izdelkov. Problema pravzaprav sploh ni bilo. Očitno so si ga izmislile nezdrave strukture, da bi tako zmanjševale pomen zdravih sil. Zda, ko je ta pojav odpravljen, temeljna organizacija že vrača ostalim njihova vložena sredstva in jim daje tudi del dohodka. Redno! Reklamacij ni; še posebej reklamacij ni v izvozu.

TOZD MASIVA ima sorazmerno sodobno tehnologijo. Sedanji prostori so v celoti primerni tudi za še novejšo, ki je že zastavljena z novim konceptom, katerega jasnost kar izziva na njegovo uresničitev. Mikro in makro rešitve so sad lastnih strokovnih sil in prizadevanj. To pa je potegnilo za seboj tudi posebno skrb zunanjih dejavnikov, saj so vse glavne ceste do te temeljne organizacije asfaltirane.

TOZD ŽAGALNICA ima sicer nekaj težav s pomanjkanjem skladiščnih prostorov za hlodovino. Zlasti so z njo pritiskali zasebniki, ker se jim to bolj izplača kot žaganje v lastnih, bolj ali manj improviziranih žagah. Problem rešujejo tudi z zelo uspešno in masovno kooperacijo. Lepenke za izdelavo embalaže ne manjka, zato razmišljajo o uvedbi dela v štirih izmenah.

TOZD GABER ima vzorno usklajene dosedanje zaloge z elementi iz nove proizvodnje. Verjetno je to glavni razlog, da so vsa naročila kupcev skoraj v

celoti uresničena. Dobiček (oproščeno naj bo temu izrazu) v tej temeljni organizaciji raste — tako kot lani. Delavec je včasih kar preveč, saj jih privabljajo visoki osebni dohodki.

TOZD JELKA se je v celoti lepo vključila v družinsko skupnost delovne organizacije. Prav gotovo se ji je to že bogato obrestovalo. Hvaležnost drugim temeljnim organizacijam zato izraža skoraj na vsakem koraku. Z njimi je že uskladila svojo

proizvodno dejavnost in zlasti tudi pravilnike in samoupravne sporazume.

TOZD PRODAJA je v okviru svojega poslovanja z drugimi trgovskimi organizacijami zgradila celovit sistem dohodkovnih odnosov. Tako so marže in drugi načini, ki so že preživeli, zamenjani z novimi. V okviru same temeljne organizacije so razvili socialističen sistem nagrajevanja potnikov. Zasluga te temeljne organizacije je, da so izginile zaloge — denar pa tudi. S tem so izkoreninili kakršno koli možnost za razvoj odtujenih centrov moči.

TOZD TAPETNIŠTVO je temeljna organizacija, ki je prva krepko preseгла evropske normative. Za to gre zasluga samoupravni zrelosti, pa tudi splošnim delovnim pogojem in organizacijskim prijemom. Tudi kooperacija je pripomogla k stalnemu zniževanju stroškov.

TOZD MINERALKA je kot vsaka nova organizacija brez težav. V celoti so uredili tudi svoje samoupravne akte, kar so zlahka obvladali. Z uvozom in izvozom ni težav; prodaja, zlasti ekskluzivna, poteka točno po dogovorih. Osebe v celoti obvlada vso avtomatiko; izvoz lastne tehnologije sledi.

SKUPNE DEJAVNOSTI so uredile medsebojne odnose do vseh drugih temeljnih organiza-

stroški in obseg pisanja za okrog 50 odstotkov ter da sta delovna disciplina in vnema prav vsakega delavca na višku.

BREST kot celota predstavlja vedno in v vsakem primeru homogen kolektiv. Zaradi stalnih modernizacij, zlasti teh v zadnjem času, produktivnost strmo raste. To se odraža tudi na osebnih dohodkih oziroma na

enotnosti meril za njihovo do- ločanje. Enotnost se kaže tudi v svobodni menjavi dela, za katero zahtevajo temeljne organizacije, da jo moramo še bolj osvoboditi. Vse to in stalne organizacijske izboljšave so skupno z zunanjimi vplivi pripomogle k likvidnosti. Še večje uspehe bomo dosegli s pomočjo jasno zastavljenih razvojnih usmeritev in njihovih realnih možnosti. Planiramo združevanje sredstev tudi drugih in pričakujemo izdatno podporo.

Zaradi opisanega stanja in brezproblematičnosti je poslova-

cij. Službe med seboj tesno in plodno sodelujejo, kar je zasluga na novo zastavljeni in celovito izpeljani organiziranosti. Posebej velja poudariti, da so se zmanjšali administrativni

nje razmeroma lahko in skoraj enolično. Delati bomo morali na tem, da sprožimo kak problem, pa čeprav umeten. Upamo na učinkovito pomoč širše družbene skupnosti.

— Kam pa kam, v tem snegu?

— Ma, naveličal sem se kar naprej pisariti in potovati med Brestom in ljubljanskimi ustanovami, pa sem odločil, da bi se tam kar stalno usedel v samoupravno hišo cen.

To je samo delček letošnjih planskih dokumentov (pošiljka občinskih SIS in KS), ki naj bi jih nadrobno poznali vsi delovni ljudje in občani. Razumeli pa so jih približno takole...

Usklajeno načrtovanje

IZ POROČILA S SEJE DELAVSKEGA SVETA

K drugi točki dnevnega reda: naš srednjeročni plan — kozerija

(Posneto po magnetofonu)

»Pod to točko dnevnega reda moramo, se pravi morate, hočem reči, naj bi sprejeli planske akte, ki zadevajo naše prihodnje življenje. Žal gradiva ni dovolj za vse člane (no, saj verjetno ga tudi brali ne bi), nekaj ga pa še nismo prejeli. Pa saj, tovariši, to ni tako pomembno. Pomembno v tem trenutku je to, da mi, se pravi vi, v roku sprejmete to našo fundamentalno osnovo, kar temelji planov gotovo so.

Kot sem poudaril, naj ponovim, da gre za trdna izhodišča naših startnih osnov za novo obdobje. To obdobje moramo vnaprej oceniti iz vseh vidikov. Predvsem želim poudariti, da naš plan ne pomeni enkratne, stihijske in izolirane ali časovno odmaknjene akcije. Naš plan, to, delegati, želim posebej poudariti, je trezno in realno preiščena stalna, usklajena in časovno ujemajoča se dejavnost.

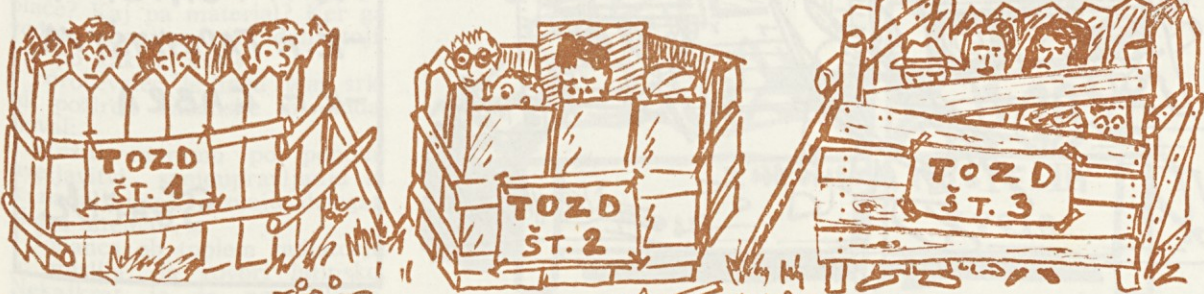
Zda, pa k vsebini. Če bo denar,

bomo gradili novo tovarno. Denar bo, če nam ga bo dala banka. Banka nam ga bo dala, če bomo imeli tudi nekaj svojega. Svojega bomo imeli, če bomo dobro poslovali in gospodarili. To pa prav gotovo bomo, če bo inflacija zajezena. Inflacijo bomo zajezili, saj imamo stabilizacijo, za katero stoji in se napenja vsa družba in celo država (kar poglejte dnevno časopisje!).

Torej, ko bomo ukinili inflacijo, bomo še hitreje krenili v nov razvoj in ta nova tovarna pomeni bistven korak. Ni pa tovarna dovolj za napredek. Moramo biti tudi zdravi, kulturni in izsolani in varni, pa še športniki je prav, če smo. Zato predlagam, da sprejmemo takoj, da ne bo prepozno tudi ostale temelje planov, ki so gotovo tako skrbno proučeni kot naš in še stopnje boste dobili, popravljene seveda, morda že danes, tako so obljubili, če ne pa jutri. Veste, saj nima smisla, da bi se zato še enkrat sestajali in za krajevno skupnost je tu šest sporazumov, pa veterinarji so nam poslali in mestni vodovod. Ko že omenjamo in sprejemamo infrastrukturo, sprejmimo še letališča in plin, veste sočasno, da bo usklajeno z možnostmi luških kapacitet in glejte, na elektro gospodarstvo bi bil kmalu pozabil. Potem bi bila pa tema in nam ne bi bilo dovolj jasno.

Jo, saj res, še iz občine so nam poslali stališča in rokovnik za izvedbo. No, vidite, sem vam povedal že na začetku, da je zadeva neodločljiva. Pomembno je, da jo speljemo v roku. Vsebinsko pa sem vam na kratko sicer, a v osnovi vendarle pravkar razložil.

Tako! Predlagam, da ...

Razdruženo združeno delo. Celo humorja za letošnji OBUDNIK nismo mogli iz naših TOZD dohodkovno povezati v skupni grozd

Zeleni telefon resnice

V birokratskih predalih, v agendah, kolegijskih blokkih, beležnicah, notezih, zvezkih z ravnimi linijami, kvadratnimi linijami, na servietnih papirčkih in v zaspanih glavah birokratov se je nabralo toliko marenj, jadikovanj, vprašanj delovnih ljudi in občanov in tudi tistih, ki mednje ne sodijo, da je prav, izkoristiti letošnji OBUDNIK za odgovore, ki jih vse to ljudstvo, delovni ljudje, občani in drugi na delegatskih telesih, delegacijah, skupščinah, razno raznih svetih, zborih, konferencah, shodih, posvetovanjih, simpozijih, v časopisju, v delegatskih gradivih, delegatskih materialih, delegatskih odgovorih, delegatskih vprašanjih, obvestilih, v Uradnem listu, v lokainih in regijskih glasilih, medregijskih glasilih, revijah, vseslovenskih glasilih, v statistiki in v vseh drugih medijih javnega in samoupravnega odločanja in obveščanja ter v časopisju za pametne Slovence, niso dobili.

Prav je, da končno le zvedo resnice.

Vprašanje: Kakšno vodo pijemo v občini Cerknica?

Odgovor: Tam, kjer jo imajo, je načelno slaba, vsem pa ne škodi.

Vprašanje: Je res kaj na tem, da imajo Cerkničani regijski sindrom?

Odgovor: Dva regijska sindroma imajo Cerkničani. Eden je ljubljanski, drugi pa postojnski.

Vprašanje: Smo razvita ali nerazvita občina?

Odgovor: Smo.

Vprašanje: Čigava je žičnica na Blokah?

Odgovor: Ali je še?

Vprašanje: Ali bodo cene gradbeništva še rasle?

Odgovor: Smešno, saj gradbeništvo ne pozna cen, ampak indekse rasti.

Vprašanje: Zakaj v občini nimamo domačih jajc?

Odgovor: No, čisto brez njih nismo, pa tudi kvaliteta je dobra, sicer bi jih ženske tako ne iskale.

Vprašanje: Slišati je, da bomo dobili še eno železnico?

Odgovor: Res je, nobenega problema ni. Samo šestukati je potrebno Brestov industrijski tir z Rakekom.

Vprašanje: Ali lahko gradim hišo na Rakeku?

Odgovor: Načelno da, prav lahko pa ne.

Vprašanje: Kako lahko postanem obrtnik v naši občini?

Odgovor: Začnite s šušmarstvom, nadaljujte s popoldanskim delom in boste zanesljivo končali kot kvalificiran šušmar.

Vprašanje: Kdaj bo asfaltirana cesta Cerknica—Martinjak?

Odgovor: Saj je!

Vprašanje: Ali bo komunalna skupnost poskrbela za pluzenje od Ščurkovega do Podporobka?

Odgovor: Oprostite, napačna zveza!

Vprašanje: Kdaj bo zgrajen motel v Cerknici?

Odgovor: Ker ni bil zgrajen v predminulem srednjeročnem obdobju, ker ni bilo sredstev v minulem srednjeročnem obdobju in ker so investitorji v prihodnjem srednjeročnem obdobju omejeni, motel zanesljivo bo.

Vprašanje: Koliko časa bomo še hodili po nakupih v Ljubljano?

Odgovor: Dokler ne bomo zgradili še ene blagovnice v jugovzhodnem delu občine.

Vprašanje: Kaj ste ukrenili, da bi bila občinska skupščinska dvorana bolj ogrevana?

Odgovor: Ustanovili smo kurišni odbor.

Vprašanje: Slišati je, da boste zgradili centralni veleobrat družbene prehrane. Je res kaj na tem?

Odgovor: Bi rekel, da je res, saj so s kulinaricnimi poskusi v občinski kleti že začeli.

Vprašanje: Dobil sem fleten ulcus duodeni. Sranje! Kako le?

Odgovor: Verjetno se hranite v obratih družbene prehrane v Cerknici.

Vprašanje: Kaj ste ukrenili, da bi onemogočili prodor stekline v našo občino?

Odgovor: Pa res nič ne vidite in veste. Stekle lišice jo že na vrhu Cmarovnika ubrišejo nazaj, ker jim dimna zavesa cerkniškega smetišča ne da skozi.

Vprašanje: Kaj so odgovorni ukrenili za varnost drsalcev na Cerkniškem jezeru?

Odgovor: Prepovedali so drsanje.

Vprašanje: Precej pohval je slišati na račun avtobusarjev!

Odgovor: Prav je tako. V minulem srednjeročnem obdobju so uspeli preprečiti clochmerlška dogajanja na avtobusni postaji v Starem trgu. Avtobusno postajo so enostavno zaprli.

Vprašanje: Kakšno bo vreme v februarju?

Odgovor: Po našem bo pljundra, saj so razpisani Bloški teki.

Vprašanje: V Begunjah so postavili fiberglas školjko za javno telefonsko govorilnico. Kaj za vruga počne izvršni svet, da telefonskega aparata še ni priključil?

Odgovor: Begunjski so tiči in imajo zaradi vrtnarstva radi tiče. Menda je zadeva tičem namenjena.

Vprašanje: Kaj pomeni kratica AZZMSdkps?

Odgovor: Agencija za združevanje mladih src disko kluba Podslivnica.

Vprašanje: Kdaj bomo dobili telefon v Otavah?

Odgovor: Stabilizacija je, tovariši! Svetujemo vam, da se vpišete v tečaj za oddajanje in spoznavanje dimnih signalov, za primer meglenega vremena pa si zdresirate poštnega goloba.

Vprašanje: Kdaj bomo dobili sodobno lekarno v Loški dolini?

Odgovor: Preveč ste se razcrkljali. Če so vaši dedje bolezniz z zeliščnimi rcnijami zdravili, pa jih dajte še vi! Sicer pa ste bili v dolini vedno zdravi.

Vprašanje: Rakov Škocjan, kot osnovni in prvi rekreativni in recepcijski turistični center občine Cerknica nekako spi. Bo kdo kaj ukrenil, da bi zaživel tako, da bi postal res center?

Odgovor: Tovarišica, to pa ne gre kar čez noč. Začeli so vzpodbudno z mladinskim rekreativnim turizmom v večernih urah, ker pa je v mladini bodočnost, je procvit Rakovega Škocjana zagotovljen. V sobah hotela so instalirali slike Sandokana.

Ker smo že OBUDNIK, obudimo stare spomine na sočne, trdne, polne, ljubko oblikovane, zdrave, jedre sadeže, ki jih marsikdo že dalj časa ni niti videl niti otipal, kaj šele okusil

Inovacija

Po vzoru naših vrlih televizijcev, pri katerih je špica filma časovno pogosto daljša od njegove vsebine, je tudi nas obšla želja po uveljavitvi naših imen na trgu. Samoupravno smo se dogovorili, da bo odslej vsak element opremljen z imeni očetov in mater, ki so sodelovali pri njegovem spočetju in rojstvu.

— Zamisel:	Cene Plagijat
— Iverko razrezal:	Jože Šparovec
— Iverko na fino obrezal:	Janez Natančni
— Robove furniral:	Drago Hitri
— Kose zatiplal:	Slavko Preciznik
— Kose med prevozom trikrat prevrnil (ne po svoji krivdi):	Tone Neroda
— Pante privila oziroma zabila:	Angelca Božé
— Tiple namazala:	Marija Nasuho
— Element stisnila:	Marija Tamočna
— Cveke zabila (trije so pogledali ven):	Iza Dajganaravnost.
— Zapakiral:	Disko Niganikoli
— Na avto naložil:	Milan Vednožejen

Glede na sklepe nekaterih temeljnih organizacij predlagajo strokovnjaki za obrambna vprašanja takle način upravljanja z novimi počitniškimi prikolicami

DARILO

Nedavno tega je s šopkom rcž obiskal direktorja splošnih zadev Bresta mlad mož. Direktorju je ponudil rože in povedal, da jih namenja Brestovim telefonistom.

To bodo veseli, pa še vzpodbudno jim bo, je menil presenečeni direktor.

»Cvetje sem prinesel zato, ker sem mislil, da so telefonisti pomrli...«

(Prirejeno po uličnih čenčah)

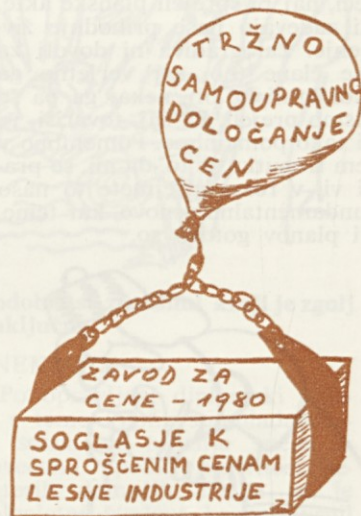
Prizadevanja za olepšavo Cerknice

Na vhodu v Cerknico je nekdo, ne ve se natanko zakaj, postavil izredno lično barako. Bolj bistre lokacije z estetskih vidikov in vidikov varnosti šolskih otrok ob priključku na regionalno cesto bi si skorajda ne mogel omisliti. Da je arhitektonska kompozicija še lepša, jo zaljša blizu barake viseče — stoječi drog za obešanje zastav, ki jih, mimogrede, še le-ta ni videl.

Sodobni cerkniški aforizmi

Tako zelo smo se trudili, da bi postali nerazviti, da nam je to zares uspelo...

Ni problemov v naši občini, če nekaterih reči nimamo; problemi so, če kakšno reč v eni krajevni skupnosti imamo, v drugi pa ne.

TEST IZ NOVE MATEMATIKE

NAPIŠI ŠTIRI PRIMERE PRAZNE MNOŽICE!

Odgovor:

- žiro račun IVERKE
- ž.f. POHIŠTVA
- ž.f. TAPETNIŠTVA
- ž.f. GABRA

Tonček

Najnovejša matematika v praktični uporabi

Zelo ustvarjalna obravnava

Predsedujoči je dvakrat zakašljajal, nato pa začel:

»Tovarišice in tovariši, danes bomo obravnavali stabilizacijo in temelje planov za prihodnje srednjeročno obdobje!«

Vso zadevo je nameraval po lastnih močeh še na kratko obrazložiti, tedaj pa:

»Hop, nismo še vsi!« se vmeša Jaka, že pred sedmimi leti izvoljeni član verifikacijske komisije, misleč, da mu je poslanstvo tega mandata zaupano do smrti in nadaljeval: »Manjkajo še tri gospe iz pisarn, pa tudi od ta 'črnih' so le nekakšni predstavniki. Počakat prosim, zbor velja za vse!« se obrnil kot našopirjen puran in počasi sedel.

ni izvora toplote pa se je zazrl v strop in se predal meditacijam.

»Na vprašanje o plačah še ni bilo odgovora!« je povzdignil svoj glas Gabrijel. »Vsako babše, ki je včeraj prišlo v službo na občino ali na sis, ima trikrat večjo plačo kot jaz, ki mi stroj že petindvajset let preži na prste. Dva mi je že skrajšal!«

»O tem bomo govorili v razpravi, sicer pa poročevalec še ni zaključil svojega izvajanja!« je svoj pomirjevalni vpliv zastavil predsedujoči.

Poročevalec je pogledal na uro, nekaj zašepetal vodji zbora ter preklopil na temelje planov.

katekizmom mahnil po glavi, ker se ni naučil deset božjih zapovedi.

Mož je z mapo v roki začel govoriti o načrtih temeljne organizacije, krajevne skupnosti, pa o vseh sisih, kot se običajno izražamo. Večina poslušalcev je v govoru iskala načrte za neposredne koristi. Med mnogimi razočaranimi se je našel tudi Gregor:

»Kaj pa bo s potjo v Žabjo Lužo? Nihče je noče niti vzdrževati niti plužiti pozimi. Zakaj potem dajemo denar?«

Poročevalec je v tem času odprl mapo, obrnil še kakšno polovico tistega pisanja ter se začel poigravati s števkami, odstotki in njihovimi desetinkami. S prstom je hitel po napisanih željah s tako naglico kot bi hotel IBM-u napovedati vojno. Tudi vse medklice je hote ali nehotе preslišal.

Enolično nizanje podatkov je imelo za posledico, da je vodenju Johance za pečko sledilo še nekaj poslušalcev.

Nekateri so morali »nujno« domov. Aktivno je ostalo le še jedro, ki je ves čas sodelovalo. Poročilo je bilo pri koncu. Poročevalec je vprašujoče pogledal gledalce in na uro.

»Zahvaljujem se tovarišu za izčrpno poročilo in prosim za vprašanja,« se je trudil predsedujoči.

»Ja, vprašanja so že bila postavljena, čakamo še na odgovor. Kakšne bodo plače, kako bo s pluzenjem ceste v Žabjo Lužo?« je zadonelo kot recital. Mož je med zapenjanjem ure ponovno vstal:

»O plačah sem vam že povedal, vsaj kdor me je poslušal med poročilom. Kar zadeva pluzenje ceste v tisto lužo, pa je odvisno od vremenskih razmer. Nadejamo se, da ne bo snega.«

Medtem je tovarniški zvonec najavil konec »šišta«. V trenutku so bili vsi problemi rešeni.

S tem stališčem je predsedujočemu popolnoma raztrgal misli, ki jih je nameraval še povedati. Nekaj je zamrmral, se ozrl po besed željnemu občinstvu ter po ugotovljenem vzdušju dal besedo poročevalcu.

Mož je rutinsko odpel uro na roki, pri sosedu še prekontroliral njeno točnost, nakar jo je položil predse na mizo, poravnal kup map, ki jih je imel pred seboj, globoko zajel sapo in startal:

»Uspešnost gospodarske stabilizacije je nekje nujna in odvisna od vseh subjektivnih sil in objektivnih dejavnikov, od strukture družbene nadgradnje ter od popolne angažiranosti vsakega subjekta in od vseh družbeno političnih sil in od prizadevanj delovnih ljudi in občanov in od resničnega odločanja delavcev, da neke sami razpolagajo z minulim, sedanjim in bodočim delom in z rezultati dela...«

Prekinil ga je Kazimir, ki mu nikoli ni vse jasno:

»Tovariš, pogosto slišim in berem o delovnih ljudeh in občanah. Kakšna je pravzaprav razlika med njimi?«

Govornik je rahlo skomignil z rameni in pojasnil: »Pa v bistvu so nekje oboji ljudje.«

»No,« se je zavzel Kazimir, »potem pa recimo bobu bob, človeku človek in ljudem ljudje!«

Tisti za mizo mu je prikimal in nadaljeval:

»Ustvariti moramo take pogoje gospodarjenja, da pride nekje do popolnega izraza dohodkovna povezanost v celotni verigi družbene reprodukcije in do prestrukturiranja proizvodnje povsod tam, kjer so za to dani objektivni pogoji.«

Medklic: »Kakšne bodo pa plače? Kaj pa material? Ker ga vedno zmanjka, vsak dan stojimo po kakšno uro!«

Poročevalec je med tem srknil požirek radenske in nadaljeval:

»Težiti moramo po popolni uveljavitvi samoupravljanja in k nadaljnjemu razvoju delegatskega sistema...«

Johanca ob toplem radiatorju je mislila, da govori latinsko. Nekajkrat je še pomežiknila, končno pa z odprtimi usti zaspala. Njen sosed na drugi stra-

Njegove besede so dale slutiti, da sadi rožice na pusta, peščena tla brez vode. Kljub črnogledim napovedim je hotel poslušalcem vlti vsaj malo upanja in zaupanja v prihodnost. Prijel je za najbolj debelo mapo in jo nekam čudno zavihel okrog sebe. Predsedujoči je moral skloniti glavo, nasproti njega sedeči poslušalec pa se je strahoma pomaknil nekoliko nazaj. Spomnil se je bil namreč dogodka pred pol stoletja, ko ga je kaplan s

To ni prizor iz grozljivke. Posneli smo ga med letom nekje v bližini Loškega

Atest za naše negorljive plošče

Hišica na hodniku naše upravne hiše naj bi pospešila prodajo NEGOR plošč. Mar ni to črna gradnja?

Imamo grozno resen mladi rod

Da bi bila naša novoletna »zabavna« priloga čimbolj »podružbljena«, smo k sodelovanju povabili tudi učence cerkniške osnovne šole, naj z besedo ali risbo čimbolj duhovito pričarajo pričakovanje dedka Mrza.

Odziv je bil kar lep: nekaj nad sto prispevkov. Žal pa v njih ni bilo skoraj prav nič duhovitega ali zabavnega. To nam prepričljivo dokazuje, da imamo sila resno mladino.

Nekaj malega pa smo iz tega kupa vendarle izluščili.

Dragi dedek Mraz!

Pridi čim prej k nam! Ali si že registriral sanke? Kakšno številko si dobil; parno ali neparno? Samo tega se bojim, da mi ne boš mogel kupiti darila, ker boš denar porabil za nafto. Ah da, dandanes je že vse tako in tako drago. Če pa ti bo slučajno ostalo kaj denarja, mi kupi take klešče, da bom cveke v redovalnici izvijal v petice.

Denis Žugčič, 7. d.

Da ti ne pride na pamet, da bi slučajno prišel s pasjo vprego iz dežele Eskimov, kajti pri nas imamo mačko, ki bi speljala tvojo vprego naravnost na najbližje drevo.

In še nekaj; pri nas imamo energetska stisko in lahko se zgodi, da bo zmanjkalo elektrike in da ne boš nič videl, pa boš lahko dal darilo, ki si ga namenil meni, komu drugemu.

Najbolj pa si želim, da mi prineseš koš petic, ki bi jih namestila v redovalnico.

Barbara Modec, 7. d.

Dragi dedek Mraz!

Naš razred ima v redovalnici že velik kup cvekov. Z njimi bi lahko zbil celo barako. Zato ne bi nikomur škodil kilogram pameti. Pomisli tudi na stadion v Kolenu; na njem raste plevel. Zato pripelji precej semen za travo. Zame pa prinesi kakšno prevozno sredstvo, na primer enosedezno letalo. Ker je po naših gostilnah veliko pijancev, prinesi nekaj brezalkoholnega vina, piva in žganja.

Matjaž Zakrajšek, 7. d.

Dragi dedek Mraz!

Najprej se ti prav lepo zahvaljujem za lansko darilo. Moram pa ti svetovati, da ne bi letos zopet prišel skozi naš dimnik, ker ni bil še ometen. Kot skrivnost pa ti zaupam, da ne smeš priti peš, kajti na naših pločnikih je letos velika poledica s še hujšimi posledicami.

Brestov novoletni OBUDNIK — do datek h glasilu delovne organizacije. Novoletne spomine so obujali: France MLAKAR, Danilo MLINAR, Janez PRAPROTNIK, France STERLE in Zdravko ZABUKOVEC.

Zaradi njih lažje predstave sta jih risala Kožo KOS in Zdravko ZABUKOVEC, slikal pa Jože ŠKERLJ.

Nad njimi je kot odgovorni in glavni bdel Božo LEVEC.

Obuditve sta v strani zmetala Miha KOZAMERNIK in TONE MULH.

V črke jih je obudila in razumnožila ŽELEZNIŠKA TISKARNA in Ljubljani.

Predsedniki delavskih svetov ocenjujejo...

(Nadaljevanje s 6. strani)

Največja težava, ki nas je spremljala vse leto, pa je bila, ker zaradi stabilizacijskih ukrepov nismo smeli povišati cene kuhinj, cene surovin za kuhinje pa so se stalno povečevale. To se bo poznalo tudi pri zaključnem računu, ki ne bo tako uspešen kot je bil lansko leto.

Za uspeh temeljne organizacije pa bi omenil dvoje: prodrli smo na tuje tržišče s kuhinjami in otroškimi posteljami in posrečilo se nam je izdelati kuhinje, ki so bile zelo iskane na našem tržišču.

Delavski svet je letos budno spremljal poslovanje temeljne organizacije. Imeli smo devet sej, na katerih je bila udeležba 95 odstotna. Bili smo stalno v stikih z drugimi organi upravljanja, tako smo skupaj lažje reševali težave, ki so nas trle. Na sejah so me najbolj motili najrazličnejši samoupravni sporazumi, ki so bili skoraj na vsaki seji. Velikokrat je bilo treba dobro premisliti, da smo jih sprejeli.

Še posebej bi ob tem trenutku poudaril, da delegati samoupravnih interesnih skupnosti in zborov združenega dela premalo sodelujejo z delavskim svetom in na zborih delavcev. Delavski svet in delavci bi morali biti obveščeni, kaj se je sklepalo na sejah. Če bi poročali, bi veliko lažje razpravljali in sklepali na zborih delavcev. Zato želim da bi to v prihodnjem letu bolj zaživelo, da bi se občutilo njihovo delovanje.

Vsi organi upravljanja z delavskim svetom vred bomo imeli v letu, ki je pred nami, veliko dela. Čakajo nas velike naloge. Letni plan, pa tudi srednjeročni sta sprejeta. Treba pa jih bo uresničiti, zato bo treba več in boljše delati, če hočemo izpolniti naloge, ki smo si jih zadali.

Za nas je to še bolj pomembno. Novo leto začnemo tako rekoč popolnoma na novo z novimi kuhinjami. V prihodnjih letih stabilizacije bodo potrebna še večja prizadevanja kot to leto, ki je za nami. Morali bomo še bolj budno spremljati tržišče in cene, zlasti surovin in reprodukcijskih materialov. Zadovoljiti pa bomo morali zlasti kupce s tem, da zmanjšamo dobavne roke.

Da bi bilo v novem letu vse tako kot bi radi, želim vsem Brestovim delavcem, posebno pa delavcem v našem kolektivu srečno in zadovoljno leto 1981.

FRANC KRAŠEVEC — TOZD ŽAGALNICA STARI TRG

V letu 1980 smo v naši temeljni organizaciji uspešno poslovali. To pa ne pomeni, da nismo imeli težav, s katerimi smo se srečevali vse leto.

Največje težave so z pomanjkanjem hlodovine, kar ima za posledico enozmerno obratovanje na žagi in s tem tudi manjši dohodek. Enake težave je imel tudi oddelek Kartonaža z občasnim pomanjkanjem lepene.

Delavski svet je ta vprašanja redno spremljal, temu ustrežno

tudi ukrepal in si prizadeval, da bi bile posledice čim manjše. Težave smo rešili tako, da smo delavce druge izmene razporedili v ostale delovne enote, pa tudi v TOZD GABER, kar pa je tudi dokaz dobrega sodelovanja z njimi.

Za člane delavskega sveta moram reči, da se zavedajo svojih dolžnosti. Nobena seja zaradi nesklepčnosti ni odpadla. Zelo delavne so tudi vse komisije, pa tudi delavska kontrola, saj se sestaja najmanj enkrat mesečno. Vsi uspehi, ki smo jih dosegli v tem letu, pa so plod vsega kolektiva.

V letu 1981 bi želel kolektivu BRESTA mnogo delovnih uspehov, osebne sreče in zdravja.

ZDRAVKO ZABUKOVEC — SKUPNE DEJAVNOSTI

Naše delo v letu 1980 je bilo dokaj pisano. Pričelo se je kot običajno s prepričevanjem posameznikov, naj prevzamejo predsedniške in druge obveznosti. Je že tako, da so odločitve organov vedno bolj pod kritičnim očesom, kar je prav. Zahteva pa seveda tak način več naporov in doslednosti.

Tudi sicer smo imeli največ težav in ukrepanj na kadrovskem in v zvezi s tem na organizacijskem področju. Ugotavljamo, da nam primanjkuje strokovnih kadrov za najrazličnejša dela. Če odmislimo nekatere primere osebnih razlogov, potem so za to v glavnem dvojni razlogi: posamezniki postavljajo večje zahteve kot jim samoupravno moremo (ali hočemo) ugoditi in pa dejstvo, da smo na deželi, kjer v svojem relativno hitrem razvoju nimamo spremljajočega kadrovskega zaledja. Tako smo bili prisiljeni včasih tudi nesistematično »kropati luknje« in tako reševati nenadoma nastala vprašanja z delnimi spremembami razvida delo oziroma nalog in z zadevami, ki se na take spremembe vežejo.

Posebno pozornost je delavski svet letos posvetil reševanju vprašanj s področja stanovanjskega gospodarstva. Z nekaterimi svojimi odločitvami je posegel v dodeljevanje stanovanjskih posojil in stanovanj. Prav tako smo se z organi Skupnih dejavnosti vključili v nekatere akcije za napredek na področju družbenega standarda (letovanja, regresii...).

Na področju samoupravnega urejanja oziroma odločanja velja omeniti, da smo izpeljali postopek za sprejem novega statuta Skupnih dejavnosti in za odločitve v zvezi s planskimi dokumenti za obdobje 1981—1985.

Delavski svet je odločal tudi o samoupravnih aktih, ki urejajo razmerja, usklajena z drugimi organizacijami združenega

dela — izven BRESTA. V mislih imam na primer družbeni dogovor o osnovah kadrovske politike v občini Cerknica ter samoupravni sporazum o stipendiranju v občini Cerknica.

Precej drobnih, pa tudi manj drobnih vprašanj, tako »za spro-

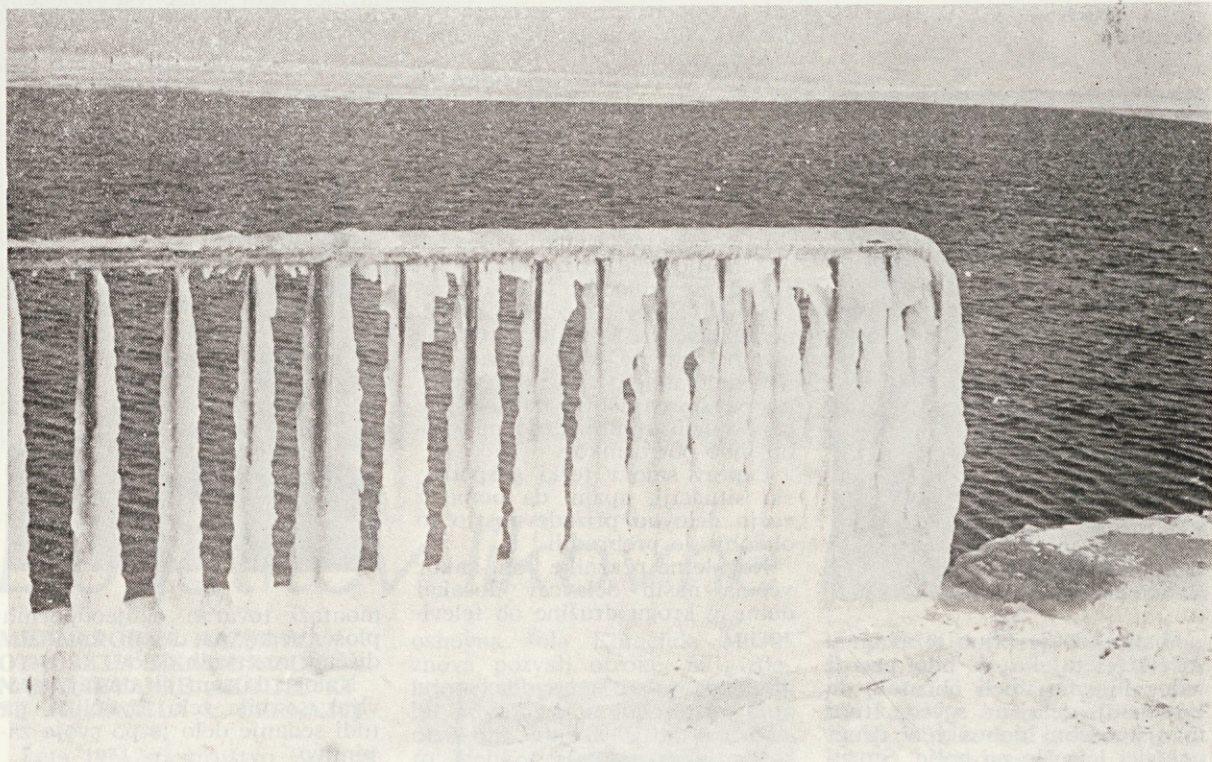
ti«, so obravnavali organi v zvezi z osebnimi dohodki. Nekaj težav je bilo tudi pri čisto vsakdanjih, hišnih in dvoriščnih težavah.

Tako se odvija delo in odločanje v organih in na zborih. Čisto sprotih in ponavljajočih se

težav oziroma nalog pravzaprav niti omenili nismo — pa največkrat niti niso nepomembne.

Kaj naj si želimo za novo leto?

Miru, sloge, zdravja in da bi ne bili brez dela. Vse ostale ovire bomo pa že kako premagali.

Zima tudi na mostu ob Cerkniskem jezeru

Sindikati v minulem letu

Novo izvoljena konferenca osnovnih organizacij Brestovih sindikatov je svoje delo prevzela v zelo neugodni gospodarski situaciji, ki ni kazala obetov za izboljšanje. Zato so se morali predvsem s temi vprašanji spoprijeti vsi odgovorni delavci Brest, pa tudi družbenopolitične organizacije.

Stanje je bilo izjemno resno, še posebej na področju prodaje iverk, kjer je prodajna cena ko maj pokrivala stroške lepila in surovin, vse ostale stroške pa so morali pokrivati kupci s konpenzacijami. Vsa ta gibanja so pripeljala Brest do tega, ko znotraj nismo mogli ukreniti ničesar več. Vsa ta vprašanja smo zato obravnavali na skupni seji s predsednikom republiškega sveta sindikatov Vinkom Hafnerjem, ki je za naše težave pokazal dokajšnje razumevanje.

Že takoj na začetku mandata smo se spoprijeli tudi z razreševanjem vprašanj o prehodu na enoten sistem nagrajevanja po delu, kar se vleče že nekaj let. Po nadrobni analizi in primerjavah starega sistema z novim je bilo pred kratkim na sestanku predsednikov osnovnih organizacij in direktorjev temeljnih organizacij dogovorjeno, da v prihodnjem letu pridemo na enoten sistem.

V ta namen je bila ustanovljena posebna komisija, ki bo morala uskladiti zahteve posameznih temeljnih organizacij in obenem prilagoditi metodologijo oziroma kriterije za delitev našim razmeram. Komisija že dela; upajmo, da bo uspešna.

Že dalj časa, lahko rečem, da že kar od snovanja Bresta, se vleče vprašanje letovanja naših delavcev. Rešujemo ga na vse mogoče načine. Že v marcu smo se dogovorili, da nabavimo več prikolice za kampiranje. Kljub velikim finančnim težavam so prikolice že nabavljene; nabaviti je treba le še opremo zanje. Glede na vsa dosedanja prizadevanja in

uspehe sodimo, da bomo v njih letovali že prihodnje leto.

Poleg tega pa se dogovarjamo tudi za najem več sob v dijaškem domu v Portorožu po izjemno ugodni ceni. Pogoj je le sofinanciranje dokončne izgradnje doma.

Z občinskega sindikalnega sveta smo dobili pobudo, naj bi v Cerknici zgradili centralni obrat družbene prehrane, kjer bi bilo možno dobiti poleg malice tudi kosilo in večerjo. Glede na to, da ima Brest družbeno prehrano (malice) dobro organizirano, so bile razprave na Brestu dokaj mlačne. Menimo pa, da kot merila za standard ne smemo jemati zgolj tople malice, temveč

je treba zlasti delavcem, ki bivajo v našem kraju samo začasno, nuditi tudi kaj več. Mogoče je bil eden od vzrokov za mlačnost v razpravah tudi premalo nadrobno izdelano oziroma preslabo pripravljeno gradivo. Upajmo, da akcija ne bo zamrla in bo na koncu le uspela.

Letos smo v oktobru organizirali tudi obisk grobnice tovariša Tita. Obisk je zelo lepo uspel, saj se ga je udeležilo nad štiristo Brestovcev.

Dela v prihodnjem letu ne bo manjkalo. Treba bo opraviti še nekatere naloge, ki jih letos nismo uspeli, prav gotovo pa so pred nami tudi nove.

F. Mele ml.

Mlade je premalo čutiti

Leto se izteka in zato je prav, da ocenimo tudi delovanje, prizadevanja in težave, s katerimi so se srečavale osnovne organizacije zveze socialistične mladine v Brestovih temeljnih organizacijah.

V začetku leta je bil na pobudo mladih iz Tapetništva sklican sestanek vseh predstavnikov osnovnih organizacij, s čimer je spet zaživel koordinacijski svet mladine na Brestu. Tako smo lažje

reševali skupna vprašanja in pripravljali skupne aktivnosti. Prav tako je koordinacijski svet povezoval Brestove osnovne organizacije z drugimi osnovnimi organizacijami v SOZD Slovenijales.

V vseh temeljnih organizacijah so mladi imeli volilne programske konference, na katerih so izvolili vodstvo in si zastavili programe za delo v letu 1980. Zastavljene naloge pa niso bile (Konec na 8. strani)

DELO DRUŽBENO-POLITIČNIH ORGANIZACIJ

V tej številki smo želeli oceniti tudi delo družbeno-političnih organizacij na Brestu. Prispevke smo dobili o delu sindikata in mladine, žal pa ne zveze komunistov. To je nekje razumljivo, ne pa opravičljivo. Očitno namreč je, da se osnovne organizacije vse preveč zapirajo za svoje zidove, da se njihovo delo premalo kaže navzven tudi v občinski konferenci in da se Brestovi komunisti letos niso sestali niti enkrat na skupnem sestanku ob reševanju skupnih — Brestovih vprašanj, ki jih prav letos gotovo ni bilo malo.

Ob takšnih dejstvih je bilo vsekakor težko najti nekoga, ki bi celovito informiral o delu Brestovih komunistov; prav gotovo pa se bo treba prihodnje leto resno pogovoriti tudi o organiziranosti ter o metodah in oblikah dela komunistov na Brestu.

Kramljanja ob novem letu...

Takole na prelomu starega leta z novim prav radi pokramljamo s sodelavci in bližnjimi o vsem mogočem: kaj smo počeli v starem letu, koliko uspehov in težav nam je prineslo, kaj so počeli drugi, kako smo gospodarili, kaj se je dogajalo v naši družbi in v svetu, kaj nam bo prinesla prihodnost, pa še o čem...

Delček tega smo poskusili zajeti tudi v naše glasilo.

Zato so se člani uredniškega odbora odločili, da z nekaterimi našimi delavci sproščeno in nevezano pokramljajo o teh in drugih zadevah ter razgovore zapišejo.

Ana TURK — TOZD MASIVA Martinjak

Mislím, da je kljub težavam v začetku leta, ko je bilo precej zalog in smo imeli občutek, da bo manj dela in seveda tudi manjši osebni dohodki, v drugi polovici leta šlo na bolje. Storitnost dela je večja, toda osebni dohodki so še vedno nizki.

Stabilizacija — ta pojem se še ni uveljavil v neposrednem življenju toliko kot je pomemben. Ne bi se smelo vse začeti in končati pri delavcu v proizvodnji, temveč naj vsak prispeva svoj delež, da se čim prej izkoplremo iz sedanjih težav.

V prihodnjem letu bo treba še več delati in potrpeti v takšnih pogojih dela, čeprav si vsi v naši tovarni želimo boljše delovnih pogojev in trdnih, dolgoročnih proizvodnih programov.

Kot dolgoletna članica kolektiva pa sem prepričana, da ima Brest vse pogoje za prihodnji razvoj.

Franc HACE — analitik v TOZD GABER

Za nami spet ostaja eno leto našega dela, truda in prizadevanj za uresničitev načrtov, ki smo jih sprejeli v začetku leta.

Na kratko bi dejal, da sem z uspehi zadovoljen. Upam, da bodo letos ostale v skladiščih zelo majhne zaloge naše proizvodnje,

Mlade je premalo čutiti

(Nadaljevanje s 7. strani)
opravljene v celoti, še več, v nekaterih temeljnih organizacijah mladih skoraj ni bilo čutiti.

Vzrokov za neaktivnost mladih je bilo več: od nezanimanja mladih pa do nedelavnosti predsednika ali predsedstva. Vendar pa so bile nekatere osnovne organizacije zelo delavne, saj so tri med najboljšimi v tekmovanju, ki ga je organiziral koordinacijski svet mladine SOZD Slovenijales. Poleg tega je koordinacijski svet Bresta dobil priznanje, ki ga podeljuje najbolj delavnim osnovnim organizacijam za dan mladosti občinska konferenca.

Med drugim so mladi na Brestu sodelovali pri razpravah in sprejemanju tromesečnih in polletnih obračunov, samoupravnih sporazumov in podobnih aktov. Organizirali so sprejem zvezne štafete mladosti in sodelovali na številnih športnih tekmovanjih. V nekaterih temeljnih organizacijah so bile delovne akcije, več mladincev pa se je udeležilo akcije »Istra 80«. Na področju

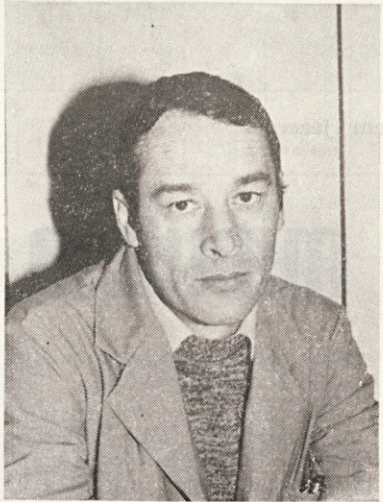
saj je bilo povpraševanje po naših izdelkih večje od proizvodnih zmogljivosti.

Kljub doseženim uspehom pa ne moremo mimo nekaterih dejstev, ki so vplivala, da rezultati niso bili še boljši. Težave smo imeli z večkrat podraženimi re-promateriali, z rezilnim orodjem in ne nazadnje, tudi z ukinitvijo dosedanjega programa kuhinj ter uvedbo novega programa.

Tudi za prihodnje leto sem zaskrbljen predvsem zaradi neredne dobave materialov, iztrošene strojne opreme, ki je v kratkem ne bomo mogli zamenjati, končno pa so vprašljive tudi visoke cene novih kuhinj glede na kupno moč potrošnikov.

Ceprav smo v težki gospodarski situaciji, upam, da bomo z večjo delovno prizadevnostjo to obdobje le prebrodili.

Novoletne praznike bom kakor večina naših delavcev dočaka! doma v krogu družine ob televizorju.

Na koncu želim vsem delavcem na Gabru in vsemu kolektivu BRESTA srečno, zdravo in uspešno novo leto.

Vojko DOBRIN — skladiščnik re-promateriala v TOZD Mineral-ka

Prvič sem prišel na Brest leta 1959 kot vajenec strojno ključavničarske smeri. Datum mi je ostal še posebno v spominu zato,

splošne ljudske obrambe in družbene samozščite so mladi sodelovali pri sestavi obrambnih načrtov in se vključili v akcijo »nič nas ne sme presenetiti«.

Se vedno pa je bilo premalo čutiti mlade v samoupravnih organih. Premalo so se trudili za izboljšanje produktivnosti dela, discipline, zmanjšanje odsotnosti z dela in podobno. Zato bodo te naloge na prvem mestu v delovanju mladine v prihodnjem letu.

Nenehno bomo morali biti usmerjeni k problemom mladih delavcev, k večji možnosti za vključevanje mladih delavcev v samoupravljanje. Odgovorni smo, da skrbimo za ustvarjanje takšnih pogojev, ki bodo omogočili, da bo čimveč mladih v organih upravljanja in v delegacijah, s čimer bi resnično zagotovili uveljavljanje posamičnih in skupnih interesov mladih delavcev.

Naj na koncu zaželim v imenu vseh mladih delovnim ljudem Bresta srečno, zdravo in pri delu uspehov polno novo leto.

B. Bajc

ker je teden dni kasneje pogorela tovarna, del današnje TOZD pohištvo.

Časi po požaru so bili težki. Delali smo, kot pravi rek, »od zore do mraka«, tudi ob nedeljah, prostih sobot pa takrat tako in tako še ni bilo. Po obnovi sem delal v mehanični delavnici, vmes pa sem odslužil vojaški rok. V delavnici sem ostal vse do leta 1979, ko sem bil premeščen k

montaži tovarne ognjeodpornih plošč, sedaj pa delam kot skladiščnik rezervnih delov.

Naloge, ki sem jih doslej opravljal, so bile zelo raznolike, pa tudi sedanje delo je po svoje zanimivo.

V naši temeljni organizaciji sem predsednik izvršnega odbora osnovne sindikalne organizacije. Načrtov za prihodnje leto je veliko in upam, da bom vse zamišljeno tudi uresničil.

Prosti čas? Tega skorajda nimam, kolikor pa ga že imam, ga najraje preživim v krogu svoje družine.

V prihajajočem novem letu želim uredništvu, pa tudi vsem drugim delavcem delovne organizacije obilo osebnega zadovoljstva in uspehov pri delu in doma. Naši temeljni organizaciji pa želim uspešen razvoj in čim večjo prodajo izdelkov.

Marija LEVEC, glavna kuharica v TOZD ŽAGALNICA Stari trg

Letos so bile splošno znane težave s preskrbo, posebno živil in mesa. Slabša oskrba nam je res povzročala preglavice, ker pa imamo v Brestu dobro organizirano preskrbo hrane, nam to ni povzročalo prevelikih težav. Resda smo morali spreminjati jedilnike in je bil zaradi tega tudi kakšen občutek, toda v glavnem mislim, da so bili delavci s hrano zadovoljni. Moram reči, da sem tudi v svojem delu in sodelavkami zadovoljna.

Imamo tudi take pogoje za delo v kuhinji, da se da kar dobro delati. Kolikor slišim in kolikor mi povedo tudi drugi delavci, ki se hranijo pri nas, so s hrano zadovoljni. Vsak pravi, da imamo najboljšo restavracijo na Brestu. Največje zadovoljstvo mi

je, če pobiramo prazne krožnike po mizah, ker je to znamenje, da kuhamo za vse in da so vsi zadovoljni.

Ob novem letu želim, da bi se v Jugoslaviji v prihodnjem letu izkopal iz težav, in da bi mir v svetu, čeravno je zdaj okrnjen, še vedno trajal.

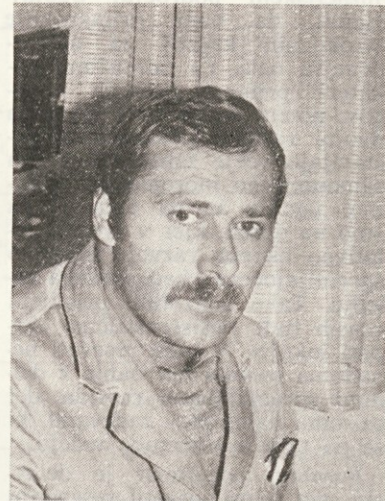
Kako ocenjuje iztekajoče se leto in kakšna so pričakovanja v naslednjem, smo poprašali sekretarja osnovne organizacije Zveze Komunistov in vodjo žage na **JELKI GVIDA SVETA**.

»Izteka se leto, polno negotovosti in hitrih preobratov. Ko ugotovljamo, da načrtovane proizvodnje na žagi ne bomo dosegli, pa nas veseli ugotovitev, da bo proizvodnja pohištva letni načrt občutno preseglala.

Pomanjkanje hlodovine povzroča naši proizvodnji vsako leto več težav. JELKA dobiva vso hlodovino iz zasebnega sektorja. Vsem pa nam je znano, da posek lesa v zasebnem sektorju mnogo zaostaja za načrtovanjem in tako dobimo vsako leto manj hlodovine. To pomanjkanje skušamo nadomestiti z odkupom hlodovine listavcev v drugih republikah. Cene te hlodovine pa naraščajo mnogo hitreje kot cene žaganega lesa.

S prodajo žaganega lesa v tem letu ni bilo težav. V zadnjem času pa se na zunanem trgu že srečujemo z močno konkurenco in je že občutiti pritisk na zniževanje cen.

Glede delovnih pogojev na žagi moram ugotoviti, da so izredno slabi in da to večkrat pozabljam pri vrednotenju dela.

Ko ugotovljamo, da bomo leto 1980 uspešno zaključili, pa ne smemo pozabiti, da tudi leto 1981 ne bo lahko. Splošnemu prizadevanju za stabilizacijo bomo morali tudi mi primakniti svoj delež in sicer predvsem z večjo delovno prizadevnostjo, z boljšo organizacijo in usmerjenostjo v izvoz.

Srednjeročni program predvideva, naj bi se JELKA v naslednjem srednjeročnem obdobju usmerila v nadaljnjo predelavo ognjeodpornih plošč. Mislim pa, da je potrebno za tako usmeritev temeljito proučiti vse stvari, da ne bi izpeljali naložbe, ki ne bo dala rezultata.

Z delovanjem družbeno-političnih organizacij v letu 1980 ne moremo biti zadovoljni. Sindikalna organizacija je mnogo bolj delavna kot je bila v preteklosti, za druge organizacije pa tega ne moremo trditi. Ugotovljamo, da je v osnovni organizaciji zveze Komunistov vključenih premalo naših delavcev in da se mladinska organizacija nikakor ne more organizirati tako, da bi delovala.

Prihodnje leto nas čaka ogromno nalog in od nas vseh je odvisno, kako jih bomo izpolnili.

Mara KOS — TOZD TAPETNIŠTVO

Mara KOS si je zadnji trenutek vzela čas za razgovor.

Na vprašanje, ali je na svojem delovnem mestu zadovoljna, je odgovorila, da je bila v tem letu večkrat nezadovoljna kot pa zadovoljna. Vzroki za slabo voljo so tudi pri njej, tako kot pri večini delavcev v naši temeljni or-

ganizaciji, osebni dohodki, ki se ji zdijo v primerjavi z režijskimi službami premajhni.

Moti jo tudi to, da norme rastejo brez kakršnih večjih tehnoloških izboljšav in to, da mora pogosto menjavati dela. Tako mora vsak delavec znati opravljati vsa dela, večkrat pa se zgodi, da ravno težka fizična dela, ki so v primerjavi z lažjimi, vendar zahtevnejšimi deli, enako ocenjena, vedno opravljajo le delavci, ki telesno to zmorejo, zaslužek pa je na koncu isti ali pa celo večji za lažja dela.

Sama meni, da bi se dalo veliko stvari še izboljšati. Na vprašanje, ali se ji zdi, da smo se letos dovolj stabilizacijsko obnašali, je odgovorila pritrdilno in da je to čutiti na vseh področjih.

Potrdila je tudi, da je bilo v preteklem letu v tapetništvu sicer čutiti nekatere spremembe, predvsem pri izboljšanju delovnih pogojev, vendar se ji zdi, da je zaradi prostorske stiske v naši temeljni organizaciji težko pričakovati kaj več.

Ob izteku starega leta in začetku novega se navadno najraje spominjamo samo veselih trenutkov. Toda Mari bo ostalo letošnje leto v žalostnem spominu. Močno sta jo prizadeli sestrina smrt in smrt tovariša Tita.

Na koncu razgovora si je zaželela v naslednjih letih predvsem zdravja in sreče v družini. Enako želi vsem sodelavcem.

Delovni organizaciji pa želi čimvečjo produktivnost in seveda tudi prodajo izdelkov, v svetu pa mir.

Za novoletno kramljanje sem zaprosila Ivanko BRANCELJ, ki je že dvajset let glavna delavka na formatni krožni žali Gabiani v II. strojni — TOZD POHIŠTVO

Z delom je zadovoljna, saj v oddelku opravlja zelo zahtevno delo. Jezijo jo majhne serije izdelkov, ker se za pripravljanje stroja porabi preveč časa in se zato malo naredi. Poudarila je tudi, da bi morali posvetiti več pozornosti nabavi rezervnih delov za stroje, ker so ti zvečine stari in izrabljeni, pa jih je treba za nemoteno delo redno obnavljati. Kar zadeva discipline, meni, da o njej samo razpravljamo, vidnih rezultatov pa ni. Ne odobrava pa vedenja in odnos mladih do nadrejenih in starejših delavcev.

Na vprašanje, kaj si želi v prihodnjem letu, je odgovorila:

»V prihodnjem letu si želim, da bi končno le prešli na enoten sistem nagrajevanja. Morali pa bi boljše ovrednotiti fizično delo, da bi preprečili odhajanje iz neposredne proizvodnje v rezižo.«

Mi pa ji zaželimo še veliko delovnih uspehov in veliko osebne sreče.

MIRO MLINAR, referent v TOZD Prodaja

— Kako ocenjujete preteklo leto?

Ocenjujem ga kot eno težjih, leto, v katerem smo izgubili osebnost, ki je Jugoslaviji veliko pomenila.

V tem letu so nas pestila pomanjkanja nekaterih osnovnih izdelkov in materialov, pa tudi

(Konec na 9. strani)

Novoletna kramljanja...

(Nadaljevanje z 8. strani)

cene in življenjski stroški so narasčali hitreje kot je bilo načrtovano in kot smo si želeli. Tržišče je bilo nenasitno in proizvodnja ga ni mogla dohajati. Tudi svetovne razmere so se poslabšale, žarišča so se odpirala eno za drugim, kratka, leto, kakršnega si človek ne želi. Edino, kar bi bilo važno poudariti: letos smo dokazali marsikomu, da tudi naprej ostajamo trdno na naši poti — poti samoupravnega socializma in neodvisnosti. — Stabilizacija?

Menim, da za tiste organizacije in posameznike, ki so se obnašali kot dobri gospodarji, stabilizacija ne pomeni prikrajšanje, ampak priznanje in zaupanje, da je takšen odnos do upravljanja z družbenimi sredstvi pravi. Za tiste druge, ki jih je

rabo, kar se da smotno uporabiti.

Pričakujem in močno si želim, da bi ustvarili naše že zastavljene cilje in tako prispevali k uspehu naše širše skupnosti.

Pričakujem tudi več prožnosti v sodelovanju med našimi temeljnimi organizacijami, ker je tudi to eden izmed pomembnih dejavnikov za lažje doseganje zastavljenih ciljev.

HELENA MARKUP — prevajalka v nabavni službi Skupnih dejavnosti

Ker sem večni optimist, se vedno nagibam k misli, da se navsezadnje vse uredi. Sprijaznim se s stanjem, kakršno je in si rečem, da bi bilo lahko še slabše. Težavam se ne umikam, temveč se z njimi spopadam in jih skušam kar najbolje rešiti. Težave pa so bile in bodo. Bile so v preskrbi, pa naj bo v proizvodnji, ali kje drugje, ko ni bilo praška in olja. To smo prebrodili in zase lahko rečem, da sem vedno dobre volje in se držim pregovorov: za dežjem vedno pride sonce.

Silvestrovala bom v Ljubljani, kjer bom — kot že pet let nazaj varovala vnučko.

Prihodnje leto grem v pokoj in ne bom več tako obremenjena, pa čeprav sem v službo rada vedno hodila. Da pa ne bi bil prehod tako boleč, se bom malce ukvarjala s prosveto, pa tudi z občasnim honorarnim delom.

Ker se poslavljam želim kolektivu BRESTA veliko sreče in uspeha v prihodnjem letu.

Novoletne pogovore so pripravili člani uredniškega odbora

žal več, pa je stabilizacija pomenila pravo streznitev.

Živeti na račun drugega je izkoriščevalsko in nepošteno, zato menim, da je treba stabilizacijska prizadevanja podpreti na vseh ravneh in to ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji.

— Kaj si obetate v naslednjem letu?

Če bi se pesniško izrazil, bi rekel da pričakujem »trd« boj za obstanek, vendar pod besedo »trd« mislim na fair in pošteno igro, kjer se moramo zavedati, da smo vsi člani te skupnosti in sredstva, ki so nam dana v upo-

Bogatitev likovne kulture

MEDNARODNA RAZSTAVA OTROŠKIH EKSLIBRISOV — NADALJEVANJE AKCIJE, KI SE JE ZAČELA V CERKNICI

Leta 1974 sta društvo Exlibris Sloveniae in revija Pionir pripravila akcijo »otroški ekslibris«. Iz velikega kupa malih grafik-ekslibrisov je žirija izbrala najboljše. Te so pokazali na razstavi, prvič v salonu pohištva tovarne Brest, ki je bila pokroviteljica akcije. Potem je razstava potovala po mnogih slovenskih krajih.

Zaradi uspeha leta 1974 in velikega zanimanja med otroci za ekslibris je bila leta 1978 podobna akcija, to pot v jugoslovanskem merilu. Žopet so otroci izdelali veliko ekslibrisov in žopet je razstava potovala po Sloveniji.

Sedaj pa so društvo Exlibris Sloveniae, revija Pionir in

osnovna šola Komenda Moste znova pozvali otroke, naj izdelajo ekslibrise. To pot poziv ni bil poslan samo jugoslovanskim otrokom, ampak širšem svetu. Veliko računajo tudi na sodelovanje otrok naših izseljencev in delavcev na začasnem delu v tujini. Otroci morajo do srede leta 1981 poslati ekslibrise, potem pa bo žirija izbrala najboljše. Iz njih bo pripravljena razstava, ki bo prvič pokazana na osnovni šoli Komenda Moste. Potem bodo ekslibrisi potovali po Sloveniji.

Ideja, ki se je začela pred šestimi leti s sodelovanjem Bresta, je torej pognala globoke korenine. Nova akcija za mednarodno razstavo otroških ekslibrisov bo ponesla glas o grafičnih sposobnostih slovenskih in jugoslovanskih otrok daleč po svetu. S tem bodo slišali tudi ime Brest, kot ime pokrovite-

lja prve take razstave. Sicer ime Brest med ljubitelji ekslibrisa po svetu ni neznano, saj so dobili kataloge z razstave otroških ekslibrisov iz leta 1974 vsi udeleženci mednarodnega ekslibris kongresa na Bledu.

Otroci imajo ekslibris posebno radi. Privlačijo jih grafične tehnike, v katerih je ekslibris izdelan, obenem pa vidijo v ekslibrisu praktično uporabnost, saj je to listek, ki ga nalepimo na notranjo stran sprednjih knjižnih platnic. Ker mora biti na ekslibrisu napisano ime lastnika, ekslibris v knjigi torej pove, čigava je knjiga. Vemo pa, da so mnogi otroci ob akcijah leta 1974 in 1978 lepili v knjige ekslibrise s svojim imenom.

Želeti je samo, da bi tudi pri mednarodni razstavi otroških ekslibrisov sodelovalo čimveč notranjskih otrok.

R. Pavlovec

TONČKA DROBNIČ

V partizane

(Nadaljevanje in konec)

Vsa družina je bila doma. Gospodar Matija je sedel na klopi pred hišo in kadil cigaro, gospodinja je imela opravka v mlinu, drugi pa so prebirali sadje za čebelnjakom. Pogovarjali smo se o vsakdanjih stvareh, o delu, vremenu in o podobnem. Vprašanje, ali vedo kaj o partizanih, mi kar ni moglo z jezika, čeprav je v meni vse trepetalo od nestrpnosti.

Ko sva bila s stricem Matijo za trenutek sama pred hišo, sem vendarle vprašala. Menda je čutil, kaj se dogaja v meni. Začuden in dobrohotno me je pogledal in povedal, da so se zadnje dni že dvakrat oglasili. Več pa ni rekel, ker je tedaj pristopila gospodinja in mi dala velik kos kruha. Vzela sem ga in se zahvalila. Potem so prišli pred hišo še drugi člani družine, ki so pravkar končali z delom in sedli na klop. Pokazali so mi še gredo ob čebelnjaku, ki je bila polna dišečih in negovanih rož. Malo nad čebelnjakom je bil kozolec, takoj za njim nad potjo pa se je že začel gozd.

Vsa sem bila napeta in nestrpna, ker se je z vsakim trenutkom bližal čas, ko bo treba domov; ob

Ko je ta možki prišel mimo, sem mu dala, kar sem imela v rokah, kos kruha, kos dobrega kruha.

In že sem odhitela po cesti naprej. Ura se je bližala sedmi. Malo pred vasjo sem zavila po bližnji preki njiv. Še nekaj minut, pa bom doma. Ko sem šla mimo hišice na koncu vasi, je pred njo sedel starejši mož, Pelanov Miha. »Stričko« smo mu rekli. Bil je pošten in samotarski človek. Vedno sem mu zaupala. Vedel je, da bom prej ali slej odšla v partizane.

»Kaj delate, stričko?« sem ga ogovorila.

Kot bi se vzdramil iz zamišljenosti, se je vzravnal in zazrl vame. Nekaj časa me je molče gledal. Natanko sem vedela, da ve, kaj nameravam storiti danes. Še je molčal in me meril z očmi. Zatem je zamišljeno rekel: »Pa res misliš iti v partizane?« Oba sva molčala. Čez trenutek je zavzdihnil: »Veš, škoda te je!«

Nisem odgovorila, le roko sem mu dala in krepko stisnila njegovo žuljavo desnico. »Zdravi ostanite, stričko in na svidenje!« Nato sem stekla.

Doma sem se lotila hišnih del kot navadno, kajti nihče ni smel niti posumiti, da bom ta večer odšla v partizane. Med delom sem skrivaj znašala svoje stvari iz hiše in jih na bližnji njivi poskrila v koruzo.

Kolikor bolj se je bližal čas odhoda, toliko bolj se je v meni stopnjevala čudna napetost, ki je do slej še nisem občutila. Čutila sem

znoj; kaplje mrzlega potu so mi stale na čelu. Kaj podobnega se z mano še nikdar ni dogajalo... Nekaj se je trgalo v meni, trgalo neustavljivo in dokončno. Nekaj je odpadalo od mene, odpadalo za zmeraj. Spoznanje, da poslej z domom in svojci nimam več skupnih poti. Morda se tudi nikdar več ne bomo videli.

Še sem si dala opravka v sobi. Dobre pol ure sem imela še časa. Naslonila sem se na predalnik in strmela v luč, ki je stala na njem. Luč je dolgočasno obletavala drobna večja. Predalnik je bil pokrit z vezanim prtom, ki je bil moje ročno delo. Vezla sem ga ob zimskih dneh in večerih. Zamišljeno sem zrla v vezenje, v pisan vzorec in drobne čipke, kot da bi iz njih hotela prebrati, koliko svetlih deklinskih sanj in misli se je spletlo ob tistem vezanju, ob tem prijetnem delu.

Potem sem oblekla jopico. Gozderje sem nesla v rokah; vse drugo je bilo že zunaj. Hitro sem stopila čez hišni prag in pri jezcu neslišno zavila čez brv in naprej pod razsvetljenim kuhinjskim oknom. S previdnimi koraki sem stopala po travi in trepetala, ali me ne bo kdo opazil. Zgrabili bi me... Na koncu njive pri veliki češnji sem opazila, da teče domača mačka za menoj. Dobrikala se mi je okrog nog. Pobožala sem jo, nato pa se pognala v grič k borovcem. Tam sem se splazila v leskov grm, tako da sem bila popolnoma zakrita. Na vse strani sem napeto prisluškovala. Vse je bilo tiho...

Na poti, ki pelje nad njivami ob vznožju Špičke, je nekaj zašumelo, potem pa je bilo čuti tihe korake po travi. In res! Na poseki se je pokazala znana postava, za njo še druga, še tretja...

Stekla sem k njim. Nekdo je vprašal: »Si ti, Tončka.« »Da!« sem dahnila.

Brez besed smo se vsi po vrsti objeli. V teh krepkih stiskih je bilo povedano vse, besed ni bilo treba. Prišli so Stane, Vrbč Ivo, Andrej Zabukovec, Zalka, Dragica, Jože, Tomo. Sami partizani.

»No, zdaj si pa naša!« so rekli. Povedala sem jim, da imam na nji-vi med koruzo še skrite svoje stvari. Šli smo ponje. Potem smo se zvrstili v kratko kolono in odšli po stezi nad njivami Podgričniki, mimo pokopališča, čez cesto proti Križni gori.

To noč sem postala partizanka in zame se je začelo novo življenje.

Pravzaprav v vsem tem ni bilo nič nenavadnega. Ni mi bilo težko, privaditi se novemu okolju, življenju v gozdu na prostem, nevarnostim in bojem.

Kakšen teden za tem smo se partizani s Križne gore in iz drugih krajev sešli v gozdovih pod Snežnikom, blizu Babne police. Tam je bil v Otrobovcu ustanovljen Loški odred. Dodeljena sem bila v prvo četo prvega bataljona. Velika želja se mi je izpolnila. V krvavih dneh okupacije sem stopila na pot boja za svobodo, za boljše in srečnejše življenje...

Grafični list cerkniške učenke Špelce Knez

6. GRAFIČNI BIENALE JUGOSLOVANSKIH OTROK

Taksen je naslov obširnega, likovno bogatega in obče človeško občutenega izbora otroških grafičnih listov, ki smo si jih ogledali sredi novembra v Kostanjevici na Krki.

Začetki bienala otroške grafike v Kostanjevici segajo dobro desetletje nazaj in ni slučaj, da je bil ravno v Kostanjevici na Krki. Kostanjevica je likovno središče s častitljivo tradicijo starega cistercijskega samostana. V njegovih prostorih so bogate galerije srednjeveške dediščine in obširen izbor velikih mojstrov sodobnega slovenskega likovnega ustvarjanja: Božidarja Jakca, Toneta Kralja in domačina Franceta Gorjupa. V Lamutovem salonu si redno sledijo likovne razstave.

Zunaj samostana, v enkratnem okolju najstarejšega mesta na Dolenjskem, nas preseneti edinstvena galerija v naravi z več kot sto lesenimi kipi, ki so jih v okviru kiparskega simpozija Forma viva ustvarili sodobni kiparji z vsega sveta.

V tem okolju in vzdušju je vsako drugo leto grafični bienale otroške grafike Jugoslavije. Tudi našim otrokom uspe, da ob izredni konkurenci iz vse Jugoslavije in ob strogih merilih žirije že več let zapored razstavljajo.

Tako je bil tudi letos izmed osmih poslanih grafičnih listov izbran grafični list učenke 7. a razreda **Špelce KNEZ**. Za izredni uspeh so dobili diplomu učenka, naša šola in likovni pedagog iz rok častnega predsednika, uglednega beograjskega grafika Boška Karanovića.

K. Knez

V SPOMIN

Po daljši in neozdravljivi bolezni smo se v začetku decembra poslovili od Franja ZAGARJA.

Rojen leta 1935 v hrvaški vasi Zbitki se je kmalu odrgal od domačije ter se odpravil kot delavec iskat boljše kruha. Ob delu se je usposobil za električarja. Že leta 1961 se je ustalil v Cerknici. Bil je eden prvih delavcev že ob začetku obratovanja stare Iverke, kjer je opravljal različne naloge od delavca, obratovnega električarja in izmenovodje.

S temi izkušnjami je bil kasneje sodelavec doslej največje Brestove naložbe — v izgradnji in obratovanju nove tovarne ivernih plošč, kjer mu je bila zaupana naloga vzdrževanja naprav.

Franja Zagarja bomo po njegovem velikem optimizmu in le nje-mu značilno šegavostjo, s katero je celo v najtežjih trenutkih znal ustvarjati vedro delovno razpoloženje, ohranili v trajnem spominu.

Delovna skupnost TOZD Žagalnica sporoča žalostno novico, da nas je v novembru v svojem 49. letu starosti po težki bolezni za vedno zapustila naša upokojen-

ka **IVANKA RAVŠELJ** iz Viševka.

V temeljni organizaciji, v enoti stolarna, je bila zaposlena od leta 1970 pa do invalidske upokojitve leta 1979.

Vsi, ki smo jo poznali, jo bomo ohranili v spominu kot vestno in dobro sodelavko.

Delovni kolektiv
TOZD Žagalnica Stari trg

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije Brest Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik **Božo LEVEC**.

Ureja uredniški odbor: Marta DRAGOLIČ, Vanda HACE, Ana KOGEJ, Božo LEVEC, Marta MODIČ, Leopold OBLAK, Anton OBREZA, Janez OPEKA, Bernarda PETRIČ, Beno SKERLJ, Franc TURK, Irena ZEM-LJAK in Viktor ZNIDARŠIČ. Foto: Jože Škerlj.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje Izvršnega sveta SR Slovenije, št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974)

Športni portreti

Tokrat vam predstavljamo **FRANCA KANDARETA** iz vasi Dane

Rojen je bil 10. marca 1928. v Danah, zaposlen je v Kovinoplastiki Lož, doma pa se ukvarja tudi s kmetijstvom.

Kakšna je bila vaša športna pot?

Leta 1947 sem prvič nastopil na smučarskem tekaškem tekmovanju, ki ga je tedaj organiziral TVD PARTIZAN Loška dolina. Tekel sem na preprostih smučeh z jermenom, z leskovimi palicami, seveda brez maže, in zmagal.

Odšel sem v vojsko v Radovljico, kjer sem od Toneta Dolenca spoznal osnove mazanja in tekmovanja. Po izbirnih tekmah sem se uvrstil na vsearmadno prvenstvo, ki je bilo na Jahorini. Tam sem bil šesti v konkurenci najboljših jugoslovanskih smučarskih tekačev. Leta 1950 sem bil deveti na mednarodnem tekmovanju v Plancici, leta 1951 pa slovenski prvak.

S treningi in tekmovanji sem nadaljeval tudi po prihodu iz vojske. Poleg vseh domačih tekmovanj sem se kot član državne reprezentance udeležil tudi tekmovanj v Avstriji, Italiji, Zahodni Nemčiji, Švedski in Finski.

Največji mednarodni uspeh sem po mojem mnenju dosegel leta 1954 na svetovnem prvenstvu v Falunu na Švedskem, kjer sem bil za Hlebanjo najbolje uvrščen Jugoslovčan.

Leta 1956 pa sem zaradi bolezni v družini prenehal tekmovati.

Kako si se počutil kot državni reprezentant?

V državnih reprezentanci sem se kot Notranjec med Gorenjci vedno počutil malo odrinjen. Smučke sem si moral mazati sam, ker so ostali skrivali, kako si mažejo. Pri mazanju pa mi je zelo pomagal izdelovalec maže Istenič, ki mi je maže dal za stonj, da sem jih preizkušal.

Kaj mislite o sedanjih razmerah v smučanju?

Sedaj so razmere mnogo boljše kot so bile. Jaz sem si poti na tekmovanje plačeval sam, maže kupoval sam in treniral sam. Sedaj pa imajo mladi vse možnosti za trening pod strokovnim vodstvom, dobijo ustrezno opremo in imajo možnosti, da se udeležijo mnogih tekmovanj.

Teki na smučeh so postali zelo množični in skoraj ni nedelje, da ne bi bilo kakšnega tekmovanja. K množičnosti je

mного pripomogla tudi oprema, saj sem jaz denimo v začetku tekmoval z lesenimi smučmi in leskovimi palicami, pogledite pa tekmovalce in njihovo opremo na kakšni množični prireditvi sedaj!

Kaj je šport v širšem smislu?

Šport je za vsakogar zelo zdrav, pa naj bo človek mlad ali star. Orodna telovadba in smučanje povečujeta odpornost človeškega organizma za vse vrste naporov. Zato vsakemu človeku priporočam šport, vendar je vse potrebno delati z veseljem.

Koga predlagate za predstavitev v naslednji številki?

Slavka Bergleza, nekdanjega telovadca in odličnega organizatorja.

B. Škerlj

VELESALOM NA SLIVNICI

14. decembra so marljivi člani smučarskega kluba iz Cerknice pripravili zadnje rekreacijsko tekmovanje v tem letu. Sami ga imenujejo »kriterij prvega snega«. Na zasneženi in zamegljeni Slivnici se je zbralo nad 100 udeležencev rekreacijskega veleslalom v vseh kategorijah.

Zmagovalci v posameznih kategorijah

- 1. Klančar Tomaž, 32,00
- Cicibanke
  - 1. Zabukovec Olga, 1,18,00
- Pionirji
  - 1. Turk Matjaž, 1,00,00
- Pionirke
  - 1. Smrdu Nena, 1,00,20
- Ml. mladinci
  - 1. Virant Pavel, 1,28,00
- Ml. mladinke
  - 1. Kočvar Anita, 1,16,20
- St. mladinci
  - 1. Šega Roman, 56,00
- St. mladinke
  - 1. Šega Mojca, 1,13,80
- Člani
  - 1. Jakopin Boris, 52,30
- Članice
  - 1. Debevc Metoda, 1,18,00
- Veterani
  - 1. Šega Vasja, 57,20

NAŠI UPOKOJENCI

Novembra letos je odšla v pokoj naša dolgoletna sodelavka **LJUDMILA INTIHAR** iz Nadleska.

V naši temeljni organizaciji se je zaposlila 1. 3. 1965. V pokoj je odšla z opravljanja del in nalog »pakiranje izdelkov« iz delovne enote stolarna.

Istočasno se je iz delovnega kolektiva poslovila še ena dolgoletna sodelavka — veteranka naše temeljne organizacije **ANTONIJA LAVRIČ** iz Markovca. V naši organizaciji se je zaposlila že v avgustu 1955. leta sprva kot delavka v tedanji zabojarini, v pokoj pa je odšla z delovnega mesta »čiščenje v proizvodnji« v oddelku stolarna.

Delovni kolektiv se jima zahvaljuje za njuno dolgoletno marljivo delo in jima želi še mnogo zdravih in srečnih let.

Delovni kolektiv
TOZD Žagalnica Stari trg

BRESTOV
pred 10 leti
glasilo kolektiva

(iz številke 39 — 31. decembra 1970)

O POSLOVNI POLITIKI V LETU 1971

Kot je znano, so uveljavljene določene omejitve (restrikcije) predvsem kar zadeva cene, omejitve denarnih sredstev, omejitve uvoza, nestimulativen izvoz itd., zaradi česar so celotno gospodarstvo in tudi banke postale skoraj popolnoma nesposobne, plačevati blago ali storitve v medsebojnem prometu. Če tudi pravilno ocenjujemo, da imajo ti ukrepi za cilj umiritev neskladnosti med proizvodnjo in potrošnjo in da bi v tako umirjenem položaju izdelali stabilizacijske ukrepe za prihodnjo etapo gospodarskega razvoja v državi, je vendar dejstvo, da nihče v gospodarstvu niti malo ne ve, do kakšnih sprememb bo vse prišlo v okviru programa stabilizacije.

PRED PLANOM ZA PRIHODNJE LETO

Na področju oblikovanja proizvodov imamo izdelan nov program dnevnih sob, Tamaro, Polono, Barbaro, sklenjena pa je tudi pogodba o poslovnem sodelovanju s švedskim arhitektom Kai Larsenom pri oblikovanju novih dnevnih sob in sedežnih garnitur za domače in tuje tržišče. Naša tolikšna prizadevanja na področju oblikovanja proizvodov so torej posledice rezultatov raziskovanja tržišča, zlasti pa zadnjih stabilizacijskih ukrepov na področju potrošnje.

SEMINAR ZA DOPISNIKE

Razveseljivo je, da se je seminarja udeležilo trinajst mlajših dopisnikov, pogrešali pa smo nekatere stalne dopisnike našega glasila. Kaže, da se bomo dogovorili za nadaljevanje in dopolnitev tega seminarja v prvih mesecih 1971. leta.

POTREBA PO VEČJEM IZVOZU

Da se ne bi ponovila situacija iz letošnjega leta, smo našo komercialno aktivnost usmerili na zahodnoevropska tržišča. Vse do letos izvoz v Zahodno Nemčijo za nas ni bil zanimiv. Cene, ki smo jih dosegali na tem tržišču, so bile tako nizke, da se nam prodaja ni izplačala.

Po revalvaciji marke in dodatni petodstotni premiji pa so se pojavile možnosti za vključevanje v to tržišče.

USPEH TUDI NA POLJSKEM

Prav je, da Brest svoje prodajne prijeme uveljavlja tudi na takih področjih, ki doslej zanj iz razumljivih razlogov niso bila zanimiva. Vzhod bo z redno plačilno sposobnostjo postal zanimivejši tudi zatagadelj, ker bo mogoče tja plasirati naš standardni program dnevnih sob in jedilnic v večjih količinah, kar za konvertibilni zahod ne moremo trditi.

HITREJE ODPRAVLJATI

Naš skladiščni prostor je prav gotovo dovolj velik, seveda pa bi morali biti izdelki vskladiščeni načrtno in strokovno. Večji red v skladiščih bi omogočil hitrejšo in doslednejšo odpremo, po drugi strani pa tudi hitrejšo nakladanje. Zaradi nereda, ki je trenutno v skladiščih gotovih izdelkov, sedaj nakladajo kamione tri do štiri ure in več.

APOLO (iz novoletne zabavne priloge)

V dobi, ko so se produktivne sile tako nesluteno razvile, da delajo že tudi vse ženske in otroci po tamalem po 16 ur na dan, je izbira večja. Od vsakdanjih poslovnih porazov utrujeni samoupravljalci so v nočeh brez spanja valjajo po Aleksandrah, Klavdijah, Patricijah, Barbarah, Monikah, vzhodnjaško usmerjeni po Tamarah, domačijsko zavedni po Polonah... vsak po svojem okusu pač.